

Fogyasztóvédő Alapítvány Heti sajtószemle 2019. 5. hét

Akár bombaüzlet is lehet a Tesco lépése

Csaknem négy hónapnyi vizsgálódás után hivatalosan is bejelentette a versenyhatóság, hogy engedélyezi a Media Markt irányításszerzését a Tesco egyes áruházainak elektronikai üzletága felett. A megállapodással mindkét fél jól jár, de akár még bombaüzlet is kikerekedhet az együttműködésből.

KISKERESKEDELEM | A Gazdasági Versenyhivatal sem talált kivetnivalót a két multi shop in shop megoldásában

Megállapodott a Tesco és a Media Markt

Bombaüzlet is kikerekedhet abból a megállapodásból, amelynek értelmében a Tesco kilenc boltjában a Media Markt értékesíti a műszaki fogyasztási cikkeket.

Mintegy négy hónapon át vizsgálta, végül a múlt hét végén hivatalosan is bejelentette a Gazdasági Versenyhivatal (GVH), hogy engedélyezi a Media Markt irányításszerzését a Tesco egyes áruházainak elektronikai üzletága felett. Az ügyletben összesen kilenc város (Veszprém, Sopron, Baja, Esztergom, Szekszárd, Dunaújváros, Kaposvár, Tatabánya, Budapest) és ugyanennyi bolt érintett a Tesco részéről, amely már-már elhanyagolható szám a brit multi 205 magyarországi egysége mellett. A német Ceconomy A. G. által irányított vállalkozáscsoporthoz tartozó Media Markt összesen 24 üzletet tart fenn itthon, ebből kettő (Győr és Veszprém) már eddig is Tesco áruházakban működött. Ez bővül tehát a GVH határozata értelmében további kilenc bolttal.

A megállapodás azért figyelemre méltó, mert az úgynevezett "shop in shop", tehát az "üzlet az üzletben" megoldást alkalmazza a bevettnek számító fuzionálás helyett. Előbbi a gyakorlatban azt jelenti, hogy a felek szimpla bérlői viszonyt alakítanak ki, de nem önálló formában, hanem beleolvadva egymásba. Jelen esetben a Media Markt a Tesco eladóterén belül a műszaki fogyasztási cikkek értékesítését veszi át a már említett kilenc helyszínen. A Media Markt ezen a termékosztályon egyedül eljárva határozza meg a kínált választékot, sőt, saját pénztárakkal és ügyfélszolgálattal is rendelkezik. Ennek fejében bérleti díjat fizet a Tesco részére. A pontos összeg természetesen titok, de a nagyságrendeket talán jól tükrözi az az adat, hogy a Tesco a szóban forgó üzletekben elektronikai cikkek eladásából a 2017-es üzleti év adatai szerint mintegy nettó egymilliárd forintos forgalmat ért el - az ezen az árbevételen elért profit jó eséllyel a Media Markttól beszedett bérleti díjból is befolyik majd. A Tescónak tulajdonképpen nincs mit veszítenie: a felkínált áruházai két éve a műszaki fogyasztási cikkek teljes piacán összesen csupán 1 százalék alatti részesedést tudtak kihasítani. A Media Markt kapcsán éppen ellentétes hatás érvényesül, hiszen a maga 30-40 százalékos (Budapest és vonzaskörzetében 50-60 százalékos) pozíciójával akkora szereplője a szegmensnek, hogy szinte kockázatvállalás nélkül mehetett bele az egyezésbe.

A megállapodásban viszont bőven van potenciál is: a Tesco vásárlóközönségének és a Media Markt szakértelmének összeadásából bombaüzlet is kisülhet. Pláne, ha a kilenc egységben megkötött házasságot a jövőben több boltra is kiterjesztik. Nem véletlen, hogy a versenytársak igyekeztek megakadályozni (két vállalkozás egyenesen az ügylet betiltását

kérte), hogy a GVH rábólintson a szerződésre, amely szerintük egyértelműen negatív versenyhatásokat generál. A Tesco mindenesetre örömmel fogadta a versenyhivatali zöld lámpát, a cég sajtóosztálya a Világgazdaságnak azt is leszögezte, hogy a kooperáció kapcsán nem számítanak munkahelyek megszűnésére. A Media Markt lapunknak azt írta, hogy folyamatosan keresik a lehetőségeket a magyarországi növekedésre. "A jelenlegi együttműködés tapasztalatai, valamint a piaci környezet ismeretében megfontoljuk további ilyen jellegű áruházak nyitását" - emelték ki.

Cáfol az élelmiszermulti

Minden technikai háttér és emberi erőforrás adott ahhoz, hogy a fizetések utalása továbbra is időben megtörténjen - közölte a vállalat lapunkkal arra reagálva, hogy a Magyar Idők napilap szerint egy átszervezés miatt összeomolhat az áruházlánc 16 ezer munkavállalójának bérezési rendszere. Közben a brit Daily Mail arról ír, hogy 15 ezer fős leépítésre készül a Tesco az Egyesült Királyságban, bezárna húsos, halas és csemegepultokat.

GRAFIKON

A TESCO-GLOBAL ÁRUHÁZAK ZRT. PÉNZÜGYI EREDMÉNYE

Forrás: Opten, VG-grafika

HECKER FLÓRIÁN

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2019. január 28., hétfő, 1+4. oldal)

Örök téli téma a tűzifa

FONTOS A TISZTA FORRÁS - KÉRDEZZE SZAKÉRTŐINKET!

Újabb szezonális témakörben várjuk panaszait, észrevételeiket sorozatunkban. Ezen a héten a tűzifával és az egyéb fűtőanyagok vásárlásával kapcsolatos kérdésekre válaszolnak a fogyasztóvédők. Hiába a rutin, porul járhatunk, nemcsak a házaló kereskedővel, de a tüzepon és az interneten is.

CSONGRAD MEGYE

Javában tart a fűtési szezon, sokan nem tudják ezt megoldani távhőszolgáltatással, gázzal, villannyal vagy hőszivattyús rendszerrel, így fával, brikettel, vagy éppen szénnel tüzelnek. Az utóbbi persze kiszorulóban van, de azért nem csak mutatóban maradtak meg a cserépkályhák.

Sok olvasónk tűzifával oldja meg a fűtést, illetve segít rá nappaliba állított látványkandallóval, vagy éppen vízteres kazánnal a radiátoros rendszerre. Így fontos tudni, mire figyeljünk a tűzi- fa vásárlásakor, ha apadni kezd a készlet.

Számos panasz érkezik a fogyasztóvédelmi szervezetekhez, több elmérgesedett ügy jut el a békéltető testülethez a megvásárolt tűzifa fajtájával, minőségével és mennyiségével kapcsolatban. És nem árt körültekintően tájékozódni az árakról és a csomagolásról sem.

Járt már úgy, hogy a tűzifa lepakolása után kiderült, az áru kevesebb, mint a kifizetett mennyiség? Mit tudott tenni? Előfordult már önnel, hogy panaszra nyomán arra hivatkoztak, a megrendelt fa ömlesztett? Írja meg történetét!

Egyszerűbb a szabályosan összerakott tűzifa, az úgynevezett kalodás, vagy éppen a hálós ömlesztett, ám nem ritka, hogy kívül szép és minőségi, belül meg ott a rejtőző kisebb fűtőértékű hulladékfa. Járt már így? Orvosolták a panaszát?

Ha nem erdei vagy hasított köbméterben, hanem tömegben vásárol a fogyasztó, arra kell figyelnie, hogy a kiválasztott fa súlyát befolyásolja a fajtája, a nedvességtartalma és egészségi állapota is. Sóztak már önre frissen vágott, vizes tűzifát?

Mára gyakorlatilag mindent lehet rendelni interneten, így fát, brikettet és szenet is. Előfordul, hogy a weboldalakon talált hirdetés nem egyértelmű. Figyelmetlenségből, esetleg szándékosan félretájékoztatja a fogyasztót. Találkozott már ilyennel? Ossa meg tapasztalatait, kérdezze fogyasztóvédelmi szakértőinket!

Veszélyt jelentenek az illegálisan töltött, zárófólia nélküli PB-gázt tartalmazó palackok, ezek 2018-ban is nagy mennyiségben kerültek forgalomba. A fóliával a forgalmazó garantálja a gáz mennyiségét, minőségét és a biztonságos felhasználhatóságot. A zárófólia nélküli palackokat nagy valószínűséggel feketén töltötték, és közöttük veszélyeseket, túltöltötteket is találni. Járt már úgy, hogy a sziesztakályhás fűtéshez - vagy éppen disznóvágáshoz - sérült vagy hiányzó zárófóliás gázpalackot cserélt, és ebből problémája volt? Tudta, hogy a hivatalos újratöltésnél szelepcseré és szivárgásfigyelés is történik, ami biztonságot jelent?

Olvasóink a fogyasztovedok.szeged@gmail.com e-mail-címen kérdezhetik a szakembereket, oszthatják meg tapasztalataikat. Sorozatunk partnere a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda (GVTI). Szakértői olvasóinknak személyesen és e-mailben is próbálnak megoldási javaslatokat adni. A közérdeklődésre számot tartó válaszok pedig szerkesztett formában megjelennek a nyomtatott újságban éppúgy, mint a portálunkon.

A minőség mellett az árról és csomagolásról is érdemes tájékozódni vásárlás előtt.

Már szenet is lehet interneten rendelni

K. A.

[Eredeti](#)

(Délmagyarország, 2019. január 28., hétfő, 6. oldal)

A Nébih 2012 óta figyel

Június 7-e lesz a biztonságos élelmiszer világnapja

KÖRKÉP 2019-től már a biztonságos élelmiszernek is van napja. Magyarországon tavaly - a több mint félezer ellenőrzésnek köszönhetően - 1800 tonna élelmiszert vontak ki a forgalomból.

Az idei évtől június 7-e a biztonságos élelmiszerek előnyeiről szól majd. A tematikus világnap szükségességével először 2015-ben kezdtek el foglalkozni a szakemberek, végül az ENSZ 2018. december 20-án elfogadta a javaslatot.

Magyarországon az élelmiszer-biztonság kiemelt terület, melynek fontosságát az Európai Unióban az elsők között ismerte fel a kormány. Az élelmiszerlánc védelmének egyik jelentős lépése volt, hogy 2012-ben megalakult a teljes ágazatot komplex módon felügyelő Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih), majd 2013-ban elfogadták az Élelmiszerlánc-biztonsági Stratégiát is. Az élelmiszerlánc biztonságának fenntartása - a tisztességes vállalkozások partnerként történő támogatása és a fogyasztói szemléletformálás mellett - folyamatos aktív jelenlétet és figyelmet igényel, az élelmiszer-hamisítás ugyanis világviszonylatban a második legjelentősebb feketegazdasági tevékenység. A Nébih csalásokat, hamisításokat vizsgáló szervezeti egysége csak 2018-ban 581 ellenőrzést végzett.

Élelmiszerlánc-felügyeleti, élelmiszer-ellenőrzési és növényvédelmi bírságot összesen 195 esetben, több mint 153 millió forint összegben szabtak ki, ami egyidejűleg csaknem 1800 tonna élelmiszer forgalomból való kivonását, 16 esetben a tevékenység felfüggesztését, 29 esetben a tevékenység korlátozását vonta maga után. Az élelmiszeripar fejlődése, a hamisítók újabb és újabb trükkjei miatt elengedhetetlen a hatósági munka fejlesztése, ezért folyamatosan keresik azokat a megoldásokat, amelyekkel még hatékonyabban védhető az élelmiszerlánc. Ebben kulcsfontosságú a Nébih laborhálózatának állandó korszerűsítése.

Az élelmiszerlánc hatékony védelme a cél
VN

[Eredeti](#)

(Vas Népe, 2019. január 28., hétfő, 8. oldal)

Az elévülés számít a behajtásnál

Kifizetődő követni a jogszabály határidőit, amíg el nem ismerik az összeget

Állandó téma a fogyasztóvédelmi fórumokon a közműtartozás elszámolásával kapcsolatos vita a szolgáltatóval. Nemritkán olyan esetek miatt fordulnak a segítségért az ügyfelek, amelyek már megszűnt szolgáltatói szerződés után több évvel is fennálló követelések kapcsán merülnek fel.

A Budapesti Békéltető Testületnél az ilyen ügyekkel is foglalkoznak, több olyan eljárásuk volt már, ahol a fogyasztók olyan kérelmet adtak be, amelyben azt kérik, hogy a behajtócég törölje a tartozásukat, mivel erről a korábbi szolgáltató nem küldött semmilyen felszólítást vagy értesítést.

Egyik esetben például mobilinternetre kötöttek szerződést a hírközlési szolgáltatóval, majd mivel az ügyfél a korábbi címéről elköltözött, nem kapta meg a felszólítást egy állítólagos számlatartozásról. Három év után a tetemes mértékű tartozásról egy behajtócég küldött a fogyasztónak felszólítást, és egyezségként felajánlotta a havi részletfizetést. Az ügyfél viszont a békéltető testületi eljárásban vitatta, hogy tartozása lenne, és kérte annak kimutatását. Arra hivatkozott, hogy három éven keresztül egyszer sem szólította fel őt a szolgáltató, tehát a követelés már elévült. Egy másik fogyasztó a vidéki ingatlanának áramtartozásáról kapott értesítést a követeléskezelő cégtől akkor, amikor az ingatlanát már régen eladta.

Mindkét esetben a békéltető testületi eljárásban egyezség született és a tartozásokat törölték, mivel a vállalkozások elévülési időn belül nem küldtek felszólítást, és az eljárásban a követelések elévülésére az érintettek hivatkoztak.

Sokszor a szolgáltatók a fogyasztói szerződésből keletkezett pénztartozásokat engedményezik követelést kezelő cégekre, amely engedményezésről a fogyasztót is értesíti. Ezután a tartozó ügyfél már csak az engedménnyel szemben tud hivatkozni a tartozása esetleges elévülésére - ismertette Kolyvek Antónia, a testület szóvivője. Mint mondta, amennyiben a követeléskezelő vállalkozás nem tudja térítvevényrel vagy más egyéb módon igazolni, hogy az elévülési időn belül küldött felszólítást a fogyasztó részére, akkor a tartozás később bírósági úton már nem érvényesíthető

Az általában ötéves időtartamú elévülés az időmúlás azon jogkövetkezménye, amely megszünteti a pénztartozás bírósági úton történő érvényesíthetőségét. Arra azonban, hogy a

pénztartozás már elévült, a fogyasztónak kell hivatkoznia, ha viszont utóbb kifizeti a tartozást, akkor már nem követelheti vissza a pénzt. Érdeemes tudni, hogy az elévülési időt megszakítja, ha a pénztartozást a fogyasztó elismeri vagy annak részletfizetésében megállapodik, arról felszólítást vesz át vagy a követelést fizetési meghagyásos, illetve bírósági eljárásban vele szemben érvényesítik.

Az elektronikus hírközlési szerződésekből eredő polgári jogi igények egy év alatt évülnek el, amelyet a fizetési késedelem vagy a hibás teljesítés bekövetkezésétől kell számítani. A jogosulatlan úthasználatból, illetve a parkolási pótdíjakból eredő tartozások szintén egy év alatt évülnek el. A víz- és csatornadíjból vagy a szemétdíjból eredő tartozások elévülési ideje öt év, míg 2018 decemberében módosult a gáz- vagy áramszolgáltatással kapcsolatban keletkezett tartozások elévülési ideje három évre.

A lakcímváltozást jelezni kell a szerződött partnernek

Thurzó

[Eredeti](#)

(Magyar Idők, 2019. január 28., hétfő, 16. oldal)

pontrendszerbe oltott "Big Brother"

HIPPOKRATÉSZI ESKÜ - MI-FEJLESZTŐKNEK

Szabályozás hiányában önként vállalt, széleskörű etikai alapelvek mentén folynak a mesterséges intelligenciával kapcsolatos fejlesztések. A fejlesztők felelőssége ezen a területen rendkívül fontos, így valós igény, hogy ők is tegyenek hippokratészi esküt, megígérve, hogy tudásukat jóra fordítják. Ha lesz is szabályozás, a GDPR hibáiból tanulva jó lenne, ha gyakorlati törvényt szavaznának meg a törvényhozók.

Már négy évvel ezelőtt írtak róla, de szélesebb körben csak 2018 őszén terjedt el Kínában egy megfigyelésen és adatokon alapuló pontrendszer. A szociális hitel 2020-re a tervek szerint teljesen általánossá válik az ázsiai országban. Egy olyan pontrendszerrel beszélünk, amit az egyén társadalmi viselkedése alapján alakítanak. Például, ha megáll az autós a gyalogátkelőhely előtt, plusz pontokat kap, míg ha valaki tiltott helyen dohányzik, levonnak a pontjaiból. Aki időben befizeti a számláit, az "piros pontot" érdemel, ha valaki hamis hírt terjeszt az interneten vagy túl sokat játszik online, akkor jönnek a mínusz pontok.

Mesterséges intelligencia hadviselési célra

Egyelőre a nyugati sajtó is csak találgatja, miként működik a rendszer. Senki sem ismeri pontosan a részleteket, de a benne lévők azért igyekeznek betartani a játékszabályokat. A nyugati szemnek furcsa megfigyelőrendszer a mesterséges intelligencián, arcfelismerésen, adatok összeboronálásán alapszik. És valóban működik, mert egy, a Business Insider lapnak nyilatkozó kínai állampolgár szerint a rendszer bevezetése óta - melyet vegyesen

önkormányzatok és technológiai cégek működtetnek - minden autós megáll a gyalogos átkelőhely előtt.

De nem kell az emberi jogok be nem tartásáról elhíresült országig menni a negatív példáért, az informatika bölcsőjében, a Szilícium-völgyben is akadnak rossz projektek. A Google-nél az alkalmazottak lelkiismeretén múltott csupán, hogy 2018-ban nem hosszabbították meg a Pentagonnal közös projektet, a Mavent. Ebben a projektben a drón által látottak értelmezésén dolgoztak. A gépi tanulás eszközeit vetették be azért, hogy azonosítsák a célpontokat, kiszűrjék a civil lakosságot; a videó segítségével felderített zónában felismerjék az objektumokat és bejelölik azokat a térképen; a lefoglalt merevlemezeket azonnal felmérjék és kiszűrjék a fontos információkat.

A projekt ellen 4500 alkalmazott tiltakozott. Ez ugyan csak 5 százaléka a teljes munkavállalói bázisnak, de hangos kisebbségként sikerült elérniük, hogy az óriásvállalat nem újítja meg a 2019-ben lejáró szerződést. Túl sokba kerülne 4500 alkalmazottat elveszíteni, és túl keveset keresett a Google a 9 millió dolláros keretösszegű üzleten.

Alapelvek mentén, ügyesen

Az eset talán legfontosabb, és a cég teljes műk désére kiható hozadéka a 2018 őszén megfogalmazott MI-alapelvek, melyeket a vállalat a mindennapi működésben, a termékek fejlesztésekor, vagyis mindig szem előtt tart. A keretes írásunkban felsorolt hét alapelv ugyan széles értelmezésnek ad helyet, ám a keresőóriás azokat a területeket is megjelölte, amikor biztosan nem használják a mesterséges intelligenciát: ha ártani akarnak vele, vagy pénzügyi kockázat esetében, amikor mérlegelnek, és csak akkor engedélyezik a MI-t, ha az egyértelmű előnnyel jár.

Ha valaki használni szeretné a technológiát, akkor be kell tartania a nemzetközi törvényeket és az alapvető emberi jogokat is. Hogy ebből valóban mennyit tartanak be, nos, nem tudni, de legalább elvi szinten megvan a törekvés az emberséges mesterséges intelligencia fejlesztésére.

A Google 2015-ben már megégette magát a Photos automatikus címkéző szolgáltatásával, amely gorillának ismerte fel a színes bőrű embereket (ezt mindmáig nem orvosolták, csak letiltották a címkét). A kisebbségek felismerésével más alkalmazásoknak is gondja adódott, az arcfelismerő megoldás sokat hibázik a színes bőrű nők esetében - ahogy az az MIT Media Laboratóriumának munkatársa, Joy Buolamwini és egy stanfordi egyetemista, Timnit Gebru közös tanulmányából kiderült.

A kutatásban 1270 európai és afrikai képviselő fotóját mutatták meg a Microsoft, IBM és egy kínai szolgáltató a Megvii Face++ arcfelismerő programjának. Az algoritmus sokkal jobban működött férfi és fehér, mint színes és női arcokon. A fehér férfiakat a Microsoft szolgáltatása tökéletesen felismerte, az IBM algoritmusánál a hibaszázalék 0,3 volt. A sötétebb női arcok esetében a Microsoft szolgáltatása 21 százalékos hibával dolgozott, az IBM és Megvii algoritmusai meg 35 százalékkal.

A szolgáltatók gyorsan reagáltak és fogadkoztak, hogy ezentúl jobban figyelnek a diverzitásra, mikor példákat mutatnak a tanuló algoritmusnak. Az arcfelismerés igen érzékeny terület, az amerikai rendőrség számára viselhető kamerákat gyártó Axon pont emiatt jelezte, hogy nem kínál arcfelismerő szolgáltatást a rendőrségnek - ahogy a Google és a Microsoft sem kínál hasonló szolgáltatást a területet jellemző jogi rendezetlenség miatt. Egyedül az Amazon bátor eléggé ahhoz, hogy az amerikai rendőrségnek biztosítson (a sajtó szerint kétes minőségű) arcfelismerést. Miközben az Amazon még saját MI-elveket sem fogalmazott meg, csupán a "Partnership on AI" iparági konzorcium tagja.

Jön a nagy eskü a fejlesztőknek

Más óriási technológiai vállalatoknál is önként vállalt etikai alapelvek mentén folyik a termékfejlesztés, a helyzetek megítélése. Például a Microsoftnál az általános gyakorlat az,

hogy időről időre összeülnek a termékfejlesztésben érintett vezetők, megvizsgálják, hogy az adott mesterséges intelligencia-fejlesztés a már előre meghatározott hat etikai alapelv (lásd keretes írásunkat) betartásával folyik-e vagy sem.

A Microsoftnál joggal óvatosak, hiszen egy öntanuló chatbot fejlesztésekor komolyan megütötték a bokájukat: 2016-ban a Twitter népének kezébe engedték a Tay nevű chatrobotot, amely tinédzser kislány módján eleinte szende válaszokat adott. Majd a kérdésekre, válaszokra reagálva, belőlük tanulva egy radikális jobboldali, szeximádó robotlánnyá fajult. A fejlesztőcég egy nap múlva kikapcsolta a chatbotot, de hosszú évtizedekre kiható tanulságot vont le belőle. Ez a történet is hozzájárult a már említett, hat etikai alapelv megfogalmazásához.

A kék óriás elképzelései szerint a fejlesztőknek hatalmas a szerepük és a felelősségük ezen a téren, ezért is javasolták, hogy az orvosok körében már bejáratott hippokratészi eskü mintájára ők is tegyenek esküt munkájuk elkezdése előtt. Ebben vállalják, hogy az elfogadott etikai irányelvek mentén dolgoznak, és hogy csak jóra használják tudásukat - beszélt a témáról Mátrai Zsuzsanna, a Microsoft Magyarország kormányzati kapcsolataiért felelős igazgatója.

Ez az eskü nem is olyan rossz ötlet, hiszen a fejlesztőkben is tudatosítaná, milyen komoly területen dolgoznak. A felelősség felismerése sem általános: a kisebb fejlesztő cégeknél a programozó józan eszére bízzák az elvárt alapvető etikai normák betartását, de olyan nagyobb, nemzetközi cégeket is találtam, ahol (remélhetőleg csak még) nem foglalták írásba a mesterséges intelligencia és az elvárt normák kapcsolatát.

Tanuljunk a GDPR hibáiból!

Az önszabályozásra azért is szükség van, mert szélesebb körben is csak általános megfogalmazás létezik a mesterséges intelligencia szabályozása területén. Két konkrét példában foglalkozik a törvénykezési gyakorlat a témakörrel, de akkor is érintőlegesen. Mert hogyan szabályozzunk valamit, amit nem értünk, nem tudjuk, hogy fejlődik, nincs elegendő tapasztalat működésével kapcsolatban?

A tavaly májusban hatályba lépett GDPR 22. cikkelye foglalkozik az automatizált döntéshozatal és a profilalkotás kérdésével - mondta Domokos Márton, az Ormai és Társai CMS Cameron McKenna LLP Ügyvédi Iroda munkatársa. A személyes adatok védelmében megfogalmazott szabályozás engedélyezi, hogy automatizált döntéshozatal történjen, automatikusan készüljön például a biztosítási csalások kiszűrése érdekében egy profil az emberekről. Ilyen esetben lehetőséget kell biztosítani az emberi beavatkozásra, hogy a döntésben érintett kifogást nyújthasson be, illetve kérheti, hogy a felülvizsgálatot egy ember végezze el. Ez persze azt feltételezi, hogy a döntéshozatal, a profilalkotás transzparensten történt, így végig nyomon követhető, hogyan jutott az adott következtetésre az algoritmus.

A gyakorlatban sajnos ez a transzparencia nem mindig adott, mert a gépi tanulás, az MI eleve úgy működik, hogy kevesek értik, miért úgy dönt, ahogy dönt. Ugyanakkor a transzparencia sértheti az üzleti titkot, így a fejlesztővállalat ellenérdekelt lehet az átlátható működésben.

Chatbot vagyok és tájékoztatlak

Egy másik konkrét eset a chatbotokat szabályozó kaliforniai törvény, amely elővetíti, milyen jellegű szabályozás várható a mesterséges intelligencia esetében. A rövid szabályozás 2019 júliusától kötelezővé teszi Kalifornia állam területén működő cégeknek, hogy tájékoztassák az embereket, ha chatbottal beszélgetnek, leveleznek. Főleg fogyasztóvédelem területén érdekes a chatbot kérdése - mondja Domokos Márton -, hiszen ha valamit elront a csevegő szoftver, félretájékoztatja az ügyfelet, akkor ki a felelős: a szolgáltatást nyújtó vagy a programot író vállalat?

Érdemes még a szolgáltatás elindítása előtt tisztázni ezeket a kérdéseket, és mindent leírni, elérhetővé tenni a fogyasztók számára is. Az autógyártók példája előremutató - véli az ügyvéd -, lásd a BMW minden felelősséget magára vállalt önvezető autójával kapcsolatban, ezzel is segítve a technológia terjedését. A szakember azonban óva int mindenkit az elhamarkodott döntésektől, és azt javasolja, hogy tanulva a GDPR hibáiból olyan MI-szabályozást alkossanak a törvényhozók, amely a gyakorlatban is megállja a helyét, és nem teremt olyan megoldásokat, ahol a szociális hitel alapján értékelik az embereket.

A Google hét etikai alapelve MI-fejlesztéshez

1. Társadalmi hasznosság
2. Az előítéletek kerülése
3. A biztonság szem előtt tartása
4. Átláthatóság
5. Privacy by design: az elveket, szabályokat már a tervezés első fázisaiban figyelembe kell venni

6. A tudományos kiválóság magas színvonalának fenntartása

7. Rendelkezésre állás azoknak, akik betartják az elveket

A Microsoft hat etikai alapelve MI-s fejlesztésekhez

1. Igazságosság - ne legyen előítélet, elfogultság

2. Megbízhatóság - biztonságos működés

3. Biztonság - védje a magánszférát

4. Befogadás - mindenki számára legyen elérhető

5. Átláthatóság - követhető működés

6. Felelősség - elszámoltathatóság

Vass Enikő

[Eredeti](#)

(IT-Business, 2019. január 28., hétfő, 38+39+40+41. oldal)

Egy 27 éves csalo hülyére vette Amerika újjgazdag fiataljait

Két dokumentumfilm is készült minden idők legcsúnyább fesztiválátveréséről. A Fyre maga volt a pokol a paradicsomban.

Két évvel ezelőtt bejárta az egész világsajtót annak a fesztiválnak a híre, amit óriási közösségi médiás kampánnyal indítottak be, hogy majd ez lesz minden idők legvadabb, legelitebb, legexkluzívabb bulija, méghozzá Pablo Escobar egykori magánszigetén, a Bahamákon. A méregdrága luxusfesztiválról aztán kiderült, hogy csak mese volt, fesztiválozók százai rekedtek víz, áram és úgy alapvetően bármi nélkül a Bahamákon, miközben mindenki azt találgatta, hogy ezt az egészet mégis hogyan képzelték a szervezők. Annak idején mi is igyekeztünk részletesen összefoglalni a Fyre Fesztivál körüli furcsaságokat, ezért most nem íránk le újra részletesen. Itt el lehet olvasni az egészet, de azért röviden nézzük át a dolgokat pontokba szedve: 2017 elején a semmiből bukkant fel a Fyre Fesztivál azzal az ígérettel, hogy a világ legismertebb topmodelljeivel lehet majd bulizni egy gyönyörű, egzotikus, luxussátrakkal felszerelt karibi szigeten olyan fellépőkre, mint a Blink-182 vagy Major Lazer. Az esemény körül elképesztő hype alakult ki, és pillanatok alatt elfogyott az összes, sokszor milliókba kerülő belépő. A helyszínen aztán

kiderült, hogy gyakorlatilag semmi sem igaz abból, amit a szervezők meghirdettek. Luxusfesztiválozók százai ragadtak pénz, áram, víz és étel nélkül a Bahamákon, emiatt mentőcsapatokat is be kellett vetni. A fesztivál mögött álló Billy McFarland azóta börtönben csücsül, de a többség máig nem kapta vissza a pénzét. A Netflixről régóta lehetett tudni, hogy dokumentumfilmet forgat az esetről, azonban a megjelenés előtt robbant a hír, hogy a Hulu pár nappal korábban kirakta a saját dokuját a Fyre Fesztiválról. A két film alapján már bőven össze lehet rakni egy nagyjából teljes képet arról, hogyan történt a 21. század egyik leglátványosabb csalása, azonban még így is akadnak erősen bizonytalan pontok. Most megpróbáljuk összefoglalni a tanulságokat azzal kapcsolatban, hogyan ne szervezzünk luxusfesztivált. Az influenszerek a hirdetőpiac rákbetegsége A Hulu alapvetően az egész Fyre Fesztivál-krachot a millenniumi nemzedékre hegyezi ki, miszerint az 1980-as évek eleje és az 1990-es évek vége között született korosztályt annyira taccsra vágta a gazdasági válság, hogy a korábban elérhetőnek hitt anyagi javak - mint a saját autó vagy saját lakás - helyett inkább olyan dolgokra költik a pénzt, amit a bank nem tud elvenni. Ezek pedig az élmények, például az utazás vagy a fesztiválozás, nem véletlenül lett mára akkora biznisz a fesztiválipar. Ráadásul a közösségi média elterjedésével ebben a generációban még erősebb a FOMO (fear of missing out = félelem attól, hogy kimaradsz valamiből), amire fantasztikusan lehet reklámkampányt építeni. A Fyre éppen ezért tudott gyakorlatilag kizárólag a Facebookon, az Instagramon és a YouTube-on felépíteni egy olyan brandet, amiről előtte senki sem hallott, de pár nap alatt az egész világ ismerte. Ehhez semmi más nem kellett, csak megfizetni a világ legismertebb influenszereit, topmodelljeit és ízlésformálóit, összerakni velük egy minden képzeletet felülmúló reklámvideót, aztán várni a fotelben, hogy pillanatok alatt elkapkodják a méregdrága jegyeket. Az is kiderült például, hogy Kendall Jennernek 250 ezer dollárt (70 millió forintot) fizettek azért, hogy egyetlenegy darab posztot kirakjon a Fyre-ről, illetve tényleg elvittek több tucat Instagram-celebet Pablo Escobar egykori szigetére bulizni, hogy abból készüljön a fent látható promóvideó. A 10 milliók által követett internetes celebek pedig azt a látszatot keltették, hogy ez itt bizony tényleg minden idők legvadabb bulija lesz, és még akkor is kár kimaradni belőle, ha elképesztő összegekbe kerülnek a belépők. A Hulu és a Netflix dokujai között annyi különbség viszont van, hogy utóbbi igyekszik jobban rátolni a felelősséget az influenszerekre a reklámkampányt készítő cég helyett. Olyan szempontból ez érthető, hogy nem sokkal a Fyre Festival-botrány után vezette be az Instagram, és kezdett el egyre több hatóság is odafigyelni arra, hogy legyen átlátható a hirdetés ezeken a felületeken. Ugyanis korábban ez úgy ment, hogy jött egy cég, adott egy valag lóvét az influenszernek, aki ezer örömmel reklámoz bármit, ha megfizetik érte. A gond csak az, hogy az influenszerek egy része máig nem jelzi, hogy nem azért posztolgat egy egzotikus fesztiválról, mert őszintén ehhez van kedve, hanem mert fizetnek neki ezért. Ez a valódi tartalmat a szponzorált tartalommal összemosó attitűd kedvez a megrendelőnek, kedvez a celebnek, de átvágja a felhasználót, mert nem jelzi egyértelműen, hogy valójában reklámot néz. Erre épített fel egy komplett birodalmat az Egyesült Államokban egy Elliot Tebele nevű srác, aki Fuck Jerry néven kezdett el vicces mémeket és képeket posztolni, majd akkora követőtábora lett, hogy ma már Jerry Media néven digitális médiacéggé nőttek ki magukat, és globális marketingkampányokat vezényelnek óriáscégeknek, valamint gondozzák több száz influenszer karrierjét. A Fuck Jerry volt az a cég is, amelyet megbíztak a Fyre Festival kampányával, és mivel náluk jobban kevesen ismerik a Z és Y generáció közösségi médiás monetizálhatóságát, pillanatokon belül hatalmas brandet építettek a Fyre-ből. A gond csak az, hogy pont a jogilag és törvényileg szűrkezőnás social media kampányokra építő Fuck Jerry volt a tárproducer a Netflix-dokunak, amelyben a céget állati menő, úttörő marketingcégnek állítják be, ami csak egyike a sok áldozatnak, akiket Billy McFarland, a fesztivál főszervezője átvágott. Ezzel szemben a

Hulu dokumentumfilmjében megszólal az az ember, aki egész idő alatt a Jerry Mediánál dolgozott, és végül vele vitették el az egész balhét. Ő állítja - és egész hihetőnek tűnik -, hogy a cég mindvégig tisztában volt azzal, hogy egy olyan eseményt promotálnak, amelynek hivatalosan még helyszíne sincs, és biztosan csalás az egész. Ebből az ügyből nagyon is látszik, hogy a digitális korszak egyik nagy ellensége nemcsak a fake news, hanem a közösségi oldalak teljesen kontrollálhatatlan hirdetői rendszere. Ez ellen már itthon is igyekszik fellépni a Gazdasági Versenyhivatal, de érezhetően globálisan is nehezebbre esik a hatóságoknak, hogy ellenőrizzék az ilyen tartalmakat. Arról nem is beszélve, hogy nehéz azzal bármit is kezdeni, ha egy médiacég kétes módon pénzel egy olyan dokumentumfilmet, amelyben saját maguk is érintettek - aztán hogy, hogy nem, az elkészült film ártatlan áldozatként mutatja be őket. Pláne úgy, hogy a rivális dokumentumfilmben ez a rész meglehetősen más hangsúlyokat kapott. Az ember, aki totál fejre állíthatta volna a koncertipart Azonban a Hulu sem teljesen feddhetetlen a sztoriban. Ahogyan kezdett elmérgesedni a viszony a két rivális dokumentumfilm között, úgy estek ki a csontvázak a szekrényből. Az egyik oldal azzal támadott, hogy a Netflix filmjét a fesztiválból profitáló Jerry Media finanszírozta, a másik fél meg azzal, hogy a Hulu képes volt 250 ezer dollárt (70 millió forint) fizetni Billy McFarlandnak, hogy 8 órás interjút adjon a stábnak. Ez érthető módon komoly etikai problémákat vet fel, azonban tartalmilag nyilvánvaló, hogy a Hulu nemcsak biodíszletnek hívta a férfit, hanem végig nagyon keményen szembesítik a legdurvább hazugságaival. Ráadásul a Hulu szerint McFarland hazudott arról, mennyit kapott tőlük az interjúért, hogy később a Netflixet is lehúzhassa pénzzel. Ez a 27 éves, önjelölt vállalkozó a legpofátlanabb hamiskártyás az elmúlt évekből. A két doku alapján joggal merül fel a kérdés, hogy a férfinak szüksége van-e pszichiátriai kezelésre a mániákus hazudozásai és valóságérzékelési hiányosságai miatt, de azt nem lehet tőle elvitatni, hogy egészen zseniális érzékkel tapintott rá arra, hogyan lehet elszedni a gazdagok pénzét. Billy McFarland a 2010-es évek elején robbant be a tech- és pénzügyi világba a Magnesis-kártyával, amely gyakorlatilag egy felpimpelt tagsági kártya volt tehetős Y generációs nagyvárosiaknak. McFarland közel került a felső tízezerhez, C listás celebekkel és különböző befektetőkkel haverkodott, így sikerült elindítania a Fyre applikációt. Billy McFarlandFotó: Hulu A Fyre-t eredetileg a koncertszervezés Überének szánták, vagyis egy olyan applikációnak, amely fölöslegessé teheti a koncertszervező és a koncertfellépő közötti közvetítőket. A terv szerint az appon keresztül rendelhattünk volna fellépőket, celebeket, legyen szó fesztiválokról, koncertekről vagy csak nagyon tehetős emberek szülinapi bulijairól. Ez gyakorlatilag kiküszöbölte volna az úgynevezett booking agentek vagy bookerek munkáját, legalábbis biztosan olyan helyzetet teremtett volna, amely újradefiniálja a bookolás fogalmát. Ilyen szempontból forradalmi lehetett volna a Fyre, de McFarland igazán nagyot akart dobni, és úgy akarta bevezetni a márkát a köztudatba, hogy megcsinálja minden idők legemlékezetesebb fesztiválját. Utóbbi tudjuk, hogy sikerült. Megint a kisémberek szívnak McFarland ugyan alapvetően gazdag gyerekek lehúzására szakosodott, és rengeteg embert átvert, meglopott, főleg a Netflix dokujából derül ki, hogy a pénz elvesztése egy mániákus hazudozó miatt a gazdagabbaknak maximum kellemetlenség, de a hierarchia legalján állóknak gyakorlatilag az életüket teszi tönkre. A Netflix-doku egyik legszívbemarkolóbb része, amikor megkeresik azt a bahamai nőt, akinek a fesztivál mellett volt étterme, és gyakorlatilag hetekig látta el a teljes stábot. Maryann Rolle természetesen sosem kapta meg a neki járó összeget, és végül az egész életében gyűjtögetett 50 ezer dollárból (14 millió forint) kellett mindenkit kifizetnie a környéken az elvégzett munkáért és minden másért. Közben a Hulu állítólag ennek a sokszorosát fizette ki McFarlandnak egy interjúért, McFarlandék meg még ennél is többet költöttek arra, hogy csinos influenszerek magukat fotózzák a pálmafák alatt. Sem a Hulu, sem McFarland, sem a milliomos influenszerek nem foglalkoztak azzal,

hogy a helyiek életét tönkretette a buli. Hála istennek a dokumentumfilm óta valaki közösségi gyűjtést indított a neten a tönkrement étterem-tulajdonosnak, és a cikk írásának idején 175 ezer dollár, vagyis közel 50 millió forint gyűlt össze neki. Maryann Rolle nagyot bukott a bulinFotó: Netflix A fesztiválos átverésbe nemcsak a helyiek rokkantak bele, hanem mindenki, aki a végletetekig kitartott a projekt mellett, sőt, azok is, akiknek semmi közük nem volt hozzá, és New Yorkban fejlesztgették a Fyre applikációt. A fesztivál összes magas beosztású dolgozója azóta is perekkel és csóddal harcol, a helyiek pedig hiába dolgoztak tűző napon hetekig 16 órát, soha nem fizette ki őket senki. A leginkább groteszk jelenet kétségtelenül McFarland egyik bizalmi emberéhez fűződik. A férfi elmeséli, hogy a fesztivál előtt nem sokkal azzal hívták fel, hogy meleg férfiként meg kell tennie egy óriási szívességet a csapatnak. Többkamionnyi Evian ásványvizet foglaltak le a vámósok, ezért megkérték a 25 éve a fesztiválszakmában dolgozó kollégájukat, hogy orálishan elégítse ki a vámellenőrt. A férfi pedig annyira bízott a projektben és a csapatban, hogy tényleg odament lefűrödvé, szájvizet használva, hogy kielégítse a vámőrt, akiről kiderült, hogy kizárólag csak a törvény szerint járó pénzt akarta beszedni a szervezőktől. A Hulu doksijából meg az derült ki, hogy McFarland le akarta fizetni a helyieket, hogy rabolják ki a vámósokat, akik lefoglalták a fesztivál merchandisingját, amiért elfelejtettek vámot fizetni. Tanulság mindenkinek A botrányos ügy tanulságai simán túlmutatnak a fesztiválszervezésen világán. McFarland például már a letartóztatása másnapján simán lerakta a 300 ezer dolláros óvadékot, majd szabadlábon folytatta, amihez legjobban értett: embereket húzott csőbe. A netflixesek szereztek egy felvételt, amelyen látni, hogy az éppen szabadlábon levő srác a közhiedelemmel ellentétben nem a szülei pincéjében lakik, hanem egy menő belvárosi lakásban igyekszik újabb embereket lehúzni. A felvétel dokumentálja, hogy McFarland a Fyre Fesztiválra jegyet vásárló ifjú gazdagok emailcímeire kezdett el leveleket küldeni, hogy vásároljanak akciósan VIP-jegyeket a Grammyre vagy a Coachellára. Természetesen ez is átverés volt, de pár ezer dollárt megint hozott neki. (Billy McFarlandet tavaly októberben végül 6 év börtönbüntetésre ítélték, és ezután ténylegesen be is kellett vonulnia.) A másik tanulság, hogy a fesztiválszervezés komoly munka, amit nem tud megcsinálni csak úgy magától valaki attól még, hogy állítása szerint elképesztően sok pénze van. Ha annyira könnyű lenne bahamai luxusfesztivált szervezni, akkor azt már megcsinálták volna igazi profik. A Fyre Fesztivál története rengeteget elmond a közösségi médián függő Z és Y generációról, a korosztályt kihasználó influenszerek felületességéről és könnyű megvásárolhatóságáról, a fesztiválipar komolyságáról és arról, hogy a világ összes pénze sem elég, ha a tudást csak ambícióval próbálja pótolni az ember. Ne maradjon le semmiről! Facebook Köszönjük, hogy olvasol minket! Ha fontos számodra a független sajtó fennmaradása, támogasd az Indexet! Támogatom

[Eredeti](#)

(index.hu, 2019. január 28., hétfő)

Érik a Nutella-krach: megfizethetlenné válhat a hírhedt édesség

Persze már most sem olcsó.....

A Nutella fogyasztói ára Magyarországon kiemelkedően magas, összehasonlítva például egy üveg édesség idehaza drágább, mint Ausztriában, Németországban vagy az Egyesült

Királyságban. Mindezt ráadásul tetézheti, hogy 2019-ben a pálmaolaj (ami a Nutella egyik fő alkotóeleme) világpiaci ára várhatóan növekedni fog, amit idővel akár a termék bolti árcéduláin is érzékelni lehet majd. Magyarországon egyes Nyugat-Európai országokhoz képest már így is durván drágának számít a Nutella. Most azonban úgy látszik, hogy a világ legismertebb mogyorókréme a jövőben akár még tovább is drágulhat. Az édesség egyik fő összetevője ugyanis a pálmaolaj, amiről bár pontosan nem lehet tudni, hogy a végtermék hány százalékát teszi ki, annyi azonban bizonyos, hogy tetemes részegységről van szó. A Hamburgi Fogyasztóvédelmi Központ grafikája szerint például az édesség majd negyede pálmaolajból áll. Éppen ezért aggasztó hír lehet a termék fogyasztói árára nézve, hogy idén emelkedhet a pálmaolaj ára, részben mert a vezető előállítónak számító Indonéziában a termelés növekedése lassul, a kereslet ugyanakkor nő - adta hírül a Reuters információ alapján az MTI. A megkérdezett elemzők szerint a pálmaolaj ideai tonnánkénti átlagára 2375 maláj ringgit (574,09 dollár) lesz, 3 százalékkal magasabb a tavalyinál. Az indonéz pálmaolaj szövetség előrejelzése szerint az ideai indonéziai pálmaolaj-termelés 43 millió tonna lesz, alig több az egy évvel korábbi 42 millió tonnánál. A világ pálmaolaj felhasználásra aggasztóan hat továbbá, hogy a második legnagyobb pálmaolaj-nagyhatalom Malajzia termelése a szakértők szerint idén csupán 20 millió tonnára emelkedik a tavalyi 19,5 millió tonnáról. Ez a két ország egyébként a világ pálmaolaj termelésének csaknem 90 százalékát adja. Már így is rekord drága Ahogy azt a bevezetőben is írtuk a Nutella bizony már most sem számít olcsó édességnek Magyarországon. Olyannyira nem, hogy egy üveg nyalánkság (400 vagy 450 grammos kiszerelés) idehaza drágább, mint Ausztriában, Németországban vagy Angliában. Valós veszély tehát, hogy a mogyorókrém egyik legalapvetőbb, tetemes mennyiséget kitevő alkotóelemének drágulását a hazai fogyasztók is érzékelni fogják idővel. Vagy úgy, hogy még a mostaninál is drágább lesz egy üveg vagy úgy, hogy ugyanezért az áráért hirtelen már csak 350 vagy 300 grammot kínál majd a gyártó Magyarországon. Az egészségre is káros? 2017-ben nagy port kavart, hogy az EU élelmiszerbiztonsági hatóságának tanulmánya szerint a A gyártó szerint azonban a jelentés kulcsmondata a 200 fok feletti hevítésben van. A Ferrero ugyanis azt állítja, ők ont 200 fok alá hevítik csak a pálmaolajat nagyon alacsony nyomáson, hogy minimalizálják a rákkeltő szennyeződést. A folyamat hosszabb és húsz százalékkal többbe is kerül, mint a hagyományos hevítés. De így tudják olyan alacsony szinten tartani a szennyeződéseket, amely még műszerekkel sem kimutatható. - olvasható a cég hivatalos honlapján, ahogy többek között az is, ezek mellett mi miatt használja még a gyártó a pálmaolajat a Nutellában: Hiába, hogy a feldolgozott pálmaolaj a gyártó szerint nem lehet rákkeltő a termékeiben, sőt állításuk szerint kiegyensúlyozott táplálkozás esetén pusztán semleges hatást vált ki az anyagcserére, azon mégis megéri elgondolkodni, hogy 100 gramm Nutellában 56,8 gramm cukor van, azaz a termék több mint a fele cukor. Így a napi ajánlott kalóriabevitelnek azért jócskán odacsaphat egy-két reggel indító nutellás kenyér. Vigyázni kell tehát - mint megannyi más, finomított cukrot rendkívül nagy arányban tartalmazó termék esetében is -, hogy az ember csak mértékkel fogyassza a nyalánkságot.

[Eredeti](#)

(penzcentrum.hu, 2019. január 28., hétfő)

Korlátozta az United Pharma Kft. tevékenységét a Nébih

Több gyógyszerformára érintően is felfüggesztette az United Pharma Kft. gyógyszergyártási tevékenységét a Nébih 2019. január 25-én. Az intézkedésre azután került sor, hogy a cég több állatgyógyászati készítményében is fipronil szennyezést mutatott ki a hatóság.

November-december folyamán több alkalommal is Oxxovar 5% oldattal kezelt méhek elhullását jelentették a méhészek a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalnak. Az ügy vizsgálata során a hatóság szakemberei a beküldött bontott és a kereskedelemben fellelhető bontatlan kiszereléseket egyaránt vizsgálták, és a gyógyhatású termék 4 gyártási tételében is kimutatták a fipronil jelenlétét. Az eredmények alapján a Nébih megtiltotta az Oxxovar 5% oldat valamennyi gyártási tételének forgalmazását és felhasználását, valamint elrendelte a hazai piacról történő kivonást.

A szakemberek vizsgálják, hogyan kerülhetett bele a méhekre veszélyes hatóanyag a gyógyhatású készítménybe. Az eljárás során a hatóság munkatársai soron kívül ellenőrzést tartottak a gyártóüzemben, ahol vizsgálták a gyártási folyamat dokumentumait és további mintákat vettek.

A laboratóriumi eredmények és a helyszíni ellenőrzés során feltárt szabálytalanságok miatt a Nébih korlátozta az üzem gyógyszergyártási tevékenységét. A hatóság megtiltotta a külsőleges használatra szánt folyadékok gyártását és elsődleges csomagolását.

Az ügyben további készítmények és termékek vizsgálata folyamatban van - írta honlapján a hatóság.

[Eredeti](#)

(agronaplo.hu, 2019. január 28., hétfő)

Szavatossági kisokos: mire ügyeljenek a webshopok?

Mire érdemes figyelnie a vállalkozásoknak a fogyasztói szavatossági, jótállási igények kapcsán? A legfontosabb kérdésekre Sipőcz Guiditta Dalma, az act legal - Bán & Karika Ügyvédi Társulás szakértője válaszol.

Mire érdemes figyelnie a vállalkozásoknak a fogyasztói szavatossági, jótállási igények kapcsán? A legfontosabb kérdésekre Sipőcz Guiditta Dalma, az act legal - Bán & Karika Ügyvédi Társulás szakértője válaszol. Dr. Sipőcz Guiditta Dalma ügyvéd Az internetes vásárlások során is megilleti a fogyasztókat a hibás teljesítésből eredő szavatossági, illetve jótállási igény. E fogalmak egymásnak nem szinonimái, az ún. kellékszavatosság a fogyasztót a törvény erejénél fogva megilleti, míg a jótállás lehet kötelező (jogszályon alapuló) vagy a vállalkozás által szerződésben vállalt kötelezettség. Milyen alapvető különbségek vannak a szavatosság és a jótállás között? A szavatossági jogok terjedelme: szavatosságra hivatkozás esetén a fogyasztót a Ptk. 6:159. § (2) bekezdése rendelkezése alapján négyféle ún. szavatossági jog illeti meg: a kijavítás / a kicserélés / az árleszállítás / a vételár-visszatérítési igény (ún. elállás). A jótállás alapján érvényesíthető jogok attól függenek, hogy a jótállás a felek megállapodásán vagy jogszabály rendelkezésén alapul: a gyakorlatban jellemzően a vállalkozás vállal jótállást az általa eladott termékekre, amely esetben a szavatossági jogok az eladó vállalkozás által vállalt jogokra korlátozódnak. Az időtartam: a kellékszavatossági igény a teljesítéssel kezdődik, ami jellemzően a termék vagy

szolgáltatás értékesítése, míg a jótállási idő a tényleges teljesítés napján veszi kezdetét, vagyis a jótállási idő nem feltétlenül a vásárlás napján kezdődik (pl. termék fogyasztónak történő átadása, üzembe helyezés, ha azt a vállalkozás végzi). A kellékszavatossági igény érvényesítésének határideje - fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés esetén - főszabály szerint 2 év, míg szerződéses jótállás esetén a felek megállapodása határozza meg. Ki viseli a hibás teljesítésből eredő költségeket? A Ptk. 6:166. §-a szerint a szavatossági kötelezettség teljesítésével kapcsolatos költségek a kötelezettet - tehát a vállalkozást - terhelik. Termékfelelősség: milyen kárért felel a gyártó Előfordulhat, hogy egy termék meghibásodik, és a hiba következtében kár keletkezik. Ilyenkor felmerülhet, hogy felelősséggel tartozik-e a termék gyártója a hibás termék által okozott károkért. A termékfelelősség szabályai rendezik a termék hibája következtében előállt egyes károkért való felelősséget. Mikor mentesül a szavatossági kötelezettsége alól a vállalkozás? Fontos, hogy a vállalkozásnak csakis a fogyasztó által ismert hiba vonatkozásában nincs kellékszavatossági felelőssége - mondja el dr. Sipőcz Guiditta Dalma ügyvéd -, és csak az ilyen jellegű hibák esetén hivatkozhatnak jogszerűen a vállalkozások arra, hogy ilyen esetben nincs szavatosság (és nem lehet emiatt a terméket pl. kicseréltetni). Gyakorlati tapasztalatok szerint a vállalkozások gyakran megkísérlik a hibás teljesítésért való felelősséget jogellenesen kizárni azzal a hivatkozással, hogy az akciós vagy leértékelt árura - mint egészre - nem érvényesíthető szavatosság, illetve jótállás. A vonatkozó jogi előírások alapján azonban a leértékelt (akciós) termékkel kapcsolatban is helye lehet minőségi kifogásnak, amennyiben az a termék azon részére vonatkozik, amely nem volt hibás, vagy hibás volt, de erről a fogyasztó nem tud(hat)ott. A minőségi kifogás bizonyítására vonatkozó kötelezettség melyik felet terheli? A jótállás teljes időtartama és a szavatossági idő első 6 hónapja alatt is a vállalkozást terheli a bizonyítási kötelezettség, azaz, hogy a hiba a termék értékesítését követően keletkezett - hangsúlyozza az act legal - Bán & Karika Ügyvédi Társulás szakértője. A vállalkozás tehát csak akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett. Mit tehetünk, ha a neten rendelt áru nem működik? Év eleje óta egyre több panasz érkezik a Budapesti Békéltető Testülethez az interneten vásárolt műszaki cikkekre (okostelefon, iPad, televízió), amelyek tartós fogyasztási cikknek minősülnek, ha a vételáruk meghaladja a 10 ezer forintot, mégis nem sokkal az átvétel után elromlanak, és a kötelező egyéves jótállás ellenére a cégek elutasítják a fogyasztókat, amikor ingyenes javítást vagy cserét szeretnének. Van-e tájékoztatási kötelezettségük a vállalkozásoknak a fogyasztó szavatossági és jótállási jogairól? Igen, mégpedig a tájékoztatási kötelezettséget a fogyasztóvédelmi törvény írja elő. Fontos azonban kiemelni, hogy a fogyasztók szavatossági, jótállási jogairól szóló tájékoztatás nem irányulhat a fogyasztói jogok korlátozására vagy csorbítására. A fogyasztó szavatossági és jótállási jogairól szóló megtévesztő tájékoztatás az Fttv. (a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról - a szerző) 6. § (1) bekezdésének i) pontja szerinti aktív megtévesztéssel megvalósuló tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak is minősül - hívja fel a figyelmet dr. Sipőcz Guiditta Dalma. A gyakorlatban az alábbi jellemző fogyasztói megtévesztések fordulnak elő, amelyek alkalmazása jogsértő: pl. eltérés a szavatossági és jótállási jogok sorrendjétől, vagy ezen jogok kizárása; csere kizárása higiéniai okokra hivatkozással; egyes fogyasztói jogok kizárása akciós termékek esetén; félrevezető tájékoztatás az igényérvényesítési határidőkről; a bizonyítási kötelezettség fogyasztóra terhelése. Amennyiben a vállalkozás a fentiek szerinti megtévesztő tájékoztatást nyújt a fogyasztók részére, az eljárása tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak minősül, és a fogyasztóvédelmi hatóság bírsággal sújthatja a jogsértő vállalkozást, ezért érdemes fogyasztóvédelmi kérdésekben szakértőhöz fordulni - hívja fel a figyelmet az act legal - Bán & Karika Ügyvédi Társulás szakértője. Mit jelent, ha valakit jogszatosság terhel? A szavatosság fogalma viszonylag széles körben ismert. Sokan tudják, hogy ha valaki hibás

árut vásárol, akkor az eladó szavatossággal tartozik. Szavatosságról azonban nem csak egy dolog fizikai minőségével, megfelelőségével kapcsolatban beszélhetünk. Létezik az úgynevezett jogszavatosság is, amely a tulajdonnak vagy más jogoknak az akadálymentes megszerzését biztosítja. Mit jelent a jogszavatosság, és milyen kötelezettségekkel jár? Feliratkozom a(z) Jogi kisokos téma cikkértékesítőjére. A megjelenő új cikkekről tájékoztatást kérek Elfogadom az Adatkezelési tájékoztató a Piac & Profit cikkértékesítőt kérő felhasználók részére dokumentumban foglaltakat

[Eredeti](#)

(piacesprofit.hu, 2019. január 28., hétfő)

ÚJABB KARCSÚSÍTÁS JÖHET A TESCÓKBAN

Várhatóan Magyarországon is folytatódik a Tesco angliai anyavállalatánál nemrég elrendelt drasztikus racionalizálás, ami az aktuális pénzügyi év február végi zárásával születő eredményektől függhet. Hazánkban is van néhány áruház, amely veszteségesen működik, és még mindig nagy terhet jelent a multicégnek a munkaerő költsége - tudta meg a Magyar Idők londoni forrásból. A nem jövedelmező lengyelországi piacon az angolok hamarosan 32 hipermarketet zárnak be, miután a tavalyi nyár vége óta eddig már 14 ottani üzletre került lakat. Itthon a győri bérszámfejtők sztrájkbizottsága a hónap végén ül tárgyalóasztalhoz a munkáltatóval, miközben - több áruházláncsal ellentétben - január végén még nem született megállapodás a 2019-es bérekről.

Újabb karcsúsítás jöhet a Tescókban

Egyelőre nincs megállapodás arról, az idén mennyit keresnek az áruházlánc alkalmazottai

Várhatóan Magyarországon is folytatódik a Tesco anyavállalatánál nemrég elrendelt drasztikus racionalizálás, ami az aktuális pénzügyi év február végi zárásával születő eredményektől függhet. Hazánkban is van néhány áruház, amely veszteségesen működik, és még mindig nagy terhet jelent a multicégnek a munkaerő költsége - tudta meg a Magyar Idők londoni forrásból. Itthon a győri bérszámfejtők sztrájkbizottsága a hónap végén ül tárgyalóasztalhoz a munkáltatóval, eközben figyelemre méltó, hogy több áruházláncsal ellentétben január végén még nem született megállapodás a 2019-es bérekről. A Tesco lapunkkal azt közölte: boltjaikkal alkalmazkodniuk kell a vásárlói szokások változásaihoz.

Még mindig nem született egyezség mintegy 16 ezer munkavállaló esetén a Tesco áruházláncnál a 2019 januárjától esedékes béremelésekről, a folyamatban lévő tárgyalások állásáról a titoktartási nyilatkozatot tett szakszervezetek sem nyilatkoznak. A cég megkeresésünkre annyit közölt: jelenleg is tart a Tesco, a Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete és a Kereskedelmi Dolgozók Független Szakszervezete közötti tárgyalás a béremeléssel kapcsolatban. Egyetértés van abban, hogy az egyeztetések során a munkavállalók érdekeit és az áruházlánc hosszú távú, sikeres magyarországi működését tartják szem előtt - jelezték, hozzátéve: csak a tárgyalások lezárása után adnak tájékoztatást, részinformációkat a nyilvánossággal nem osztanak meg.

Lapunk úgy értesült, noha több nagy kereskedelmi versenytárs már bejelentette az ideai áruházi fizetéseket, ami a munkaerőért folytatott versenyben előnyt jelent, a Tescónál nem

véletlen a szokatlanul kései döntés. Az elhúzódó folyamat összefüggésben állhat ugyanis a hétvégén Nagy-Britanniában kiszivárgott információkkal. A Daily Mail megírta: brit iparági források szerint mivel a menedzsment nincs megelégedve a pénzügyi eredményekkel, radikális átalakításra készülnek az anyaországban, ahol lényegében diszkontosítják a hipermarketeket a kiszolgálópultok megszüntetésével, ami 15 ezer fő leépítésével jár. Az anyavállalat belső köreiből azonban megtudtuk: nem csupán a szigetországban vált kívánatosná a vállalat működésének racionalizálása, hanem csoportszinten is.

Január közepén a Businessinsider.com üzleti hírportál megírta: 32 hipermarketet zárnak be hamarosan a nem jövedelmező lengyelországi piacon, miután a tavalyi nyár vége óta eddig már 14 ottani üzletre került lakat. Noha a Tesco, a londoni tőzsdén közzétett jelentések szerint, az erőteljes lakossági fogyasztásnak köszönhetően tavaly eredményes időszakot mondhatott magáénak, a diszkontok növekvő túlsúlya miatt Magyarországon is akadnak veszteséges áruházak. Ezek további üzemeltetésére több forgatókönyv is szóba jöhet, attól függően, hogy milyen végeredménnyel lát napvilágot a február 28-án záruló üzleti év, illetve hogy csoportszinten és külön az anyavállalatnál ez miként befolyásolja a jövedelmezőséget - jelezte londoni forrásunk.

Úgy tudjuk, a MediaMarkt műszaki üzletláncal tervezett együttműködés, amelyre a múlt héten bólintott rá a Gazdasági Versenyhivatal, a jövőben azt eredményezi, hogy a Tesco kilenc áruházának csökken a belső eladótere, helyükre a másik lánc által kialakított árusítóhelyek kerülnek. A változtatásokra, a hivatalos indokok szerint, a munkaerőhiány miatt kellett sort keríteni. Ugyanakkor, mivel egyébként is magas a vállalat bérköltsége, forrásaink szerint a néhány éve még 20 ezer magyarországi munkavállalóból mára maradt 16 ezres dolgozói állományt tovább karcsúsítanak hazánkban. Amennyiben az üzemeltetés nem válik nyereségesebbé, a több mint kétszáz bolt egy részét bérbé vagy eladnák, illetve a nettó eladóteret szűkítenék tovább, ahogy az a vásárlók számára is jól látható módon zajlik 2015 januárja óta, amikor 13 veszteséges hazai üzletet szüntettek meg. Az első drasztikus lépést - amely illeszkedett ahhoz, hogy az anyavállalat a 2015/2016-os pénzügyi évében 405 milliárd forinttal fogta vissza a kiadásait - több hasonló változás követte Magyarországon, például az optikai üzletág, a mobilszolgáltatás megszüntetése, a pékségek és vevőszolgálatok leépítése, az árusítópolcok szűkítése, az üzletrészek bérbeadása más kereskedők számára.

Legutóbb, tavaly decemberben az eddig a Győrben lévő, társadalombiztosítási és bérszámfejtéssel foglalkozó irodaközpont bezárását jelentették be, amelynek utódjaként egy, a fővárosban létrejövő, ám négy ország ügyeit már összevontan ellátó centrum jön létre. A munkájuk ellehetetlenülése miatt 40 győri szellemi foglalkozású dolgozó sztrájkhelyzetet hirdetett több követeléssel, amelyre reagálva a cég a hónap végére adott tárgyalási időpontot a sztrájkbizottságnak - tudtuk meg.

A Tesco lapunk kérdésére adott válaszából nem derül ki egyértelműen, várhatók-e további átalakítások a lánc itteni működésében. Mint írták, folyamatosan arra törekednek, hogy javítsák a vásárlói élményt. A 2018-as évben is számos hipermarketet és kisebb alapterületű áruházat újítottak fel, ezek közül is kiemelkedett a celldömölki üzlet modernizálása. - Ezt a munkát 2019-ben is folytatjuk, hiszen a vásárlói szokások és igények folyamatosan változnak, így a Tesco üzleteinek is az új fogyasztói attitűdök mentén, azokat támogatva, azokhoz alkalmazkodva kell változniuk - közölte a multivállalat.

A hipermarket-hálózat boltjaival igyekszik alkalmazkodni a vásárlói szokások változásához

Thurzó Katalin

[Eredeti](#)

(Magyar Idők, 2019. január 29., kedd, 1+13. oldal)

Erős évet zárt a REGIO JÁTÉK

16 százalékosat növelt a piacvezető játékkereskedő forgalma. A közel 25 százalékos részesedésével piacvezető REGIO JÁTÉK 2018-ban 16 százalékos bővülés mellett 12,2 milliárd forint nettó árbevételt ért el. A növekedés érinti az eladott játékok darabszámát, az online vásárlás arányát és átlagos kosárértékét is. Az év legforgalmasabb napjai a Black Friday és az aranyszombat, a legnépszerűbb játékkategóriái [...]

The post **Erős évet zárt a REGIO JÁTÉK** appeared first on [StartHírek](#).

16 százalékosat növelt a piacvezető játékkereskedő forgalma. A közel 25 százalékos részesedésével piacvezető REGIO JÁTÉK 2018-ban 16 százalékos bővülés mellett 12,2 milliárd forint nettó árbevételt ért el. A növekedés érinti az eladott játékok darabszámát, az online vásárlás arányát és átlagos kosárértékét is. Az év legforgalmasabb napjai a Black Friday és az aranyszombat, a legnépszerűbb játékkategóriái a társasjátékok, kártyák, az építőkészletek, valamint a kreatív és fejlesztő játékok voltak. Ismét erős évet zárt a közel 25 százalékos részesedésével piacvezető REGIO JÁTÉK: 16 százalékos növekedés mellett 12,2 milliárd forint nettó árbevételt realizált 2018-ban. "Ilyen mértékű változás kevésbé jellemző a teljes, nagyjából 45 milliárd forintos, lassabban növekvő és egyre inkább koncentrálódó játékpiacon nézve" - jegyezte meg Gyarakai Dávid, a REGIO JÁTÉK marketingvezetője. A vállalat árbevétele mellett növekedett az eladott játékok száma, az online vásárlás aránya és annak átlagos kosárértéke is. "Tavaly félmillió darabbal több, mintegy 7 millió játékot vásároltak tőlünk, 51 százalékkal emelkedett az online vásárlás mértéke, és 7 százalékkal növekedett egy átlagos webes megrendelésünk kosárértéke (8238 forintra). Továbbra is kiadósabb az internetes vásárlás, bolti hálózatunkban 6000 forint kerül a blokkra alkalmanként éves szinten" - tette hozzá Gyarakai Dávid. A Black Friday és az aranyszombat voltak a legforgalmasabb napok. A játékpiacon a karácsonyt megelőző időszak, ekkor tavaly 1,33 millió játék talált gazdára mintegy 6 milliárd forintos forgalom mellett a REGIO JÁTÉK adatai alapján. "Kutatásinkból kiderül, hogy egyre többen figyelik az interneten elérhető akciókat, ami karácsonyhoz közeledve még inkább jellemző. Ennek az időszaknak fontos állomása a Black Friday, várakozásainknak megfelelően ez a nap, november 23-a volt az online vásárlás csúcspontja. Bolti beszerzés esetén a hagyományokhoz híven tavaly is aranyszombaton, december 22-én vásároltak a legtöbben nálunk játékot" - egészítette ki a marketingvezető. A társasjátékok átvették a vezetést. A legnépszerűbb termékkategóriák sorában a tavalyi aranyérmes építőkészletek a dobogó második fokára kényszerültek, ugyanis 2018-ban a társasjátékok és kártyák vitték a prímet. A harmadik helyen nem történt változás, a kreatív és fejlesztő játékok nyerték a bronzérmeket. "A magyar családok régiós szinten is kiemelkedően sok időt töltenek társasokkal, rendszeresen végzett felméréseink alapján a szülők legtöbbször ezzel kedveskednek gyermekeiknek különböző ünnepekre, születésnapra. Természetesen sokan keresik a reklámokban látható termékeket is, de évek óta nő a választás

tudatossága, hogy olyan játék kerüljön a gyermek elé, melyben használja kreativitását, logikáját, amely fejleszti kézügyességét. Mindez megfigyelhető a legkeresettebb játékkategóriák alakulásában is" - osztotta meg tapasztalatait Gyarakai Dávid. Az elismerések éve A REGIO JÁTÉK az üzleti sikerek mellett számos rangos elismerésben részesült 2018-ban: másodszer kapott SuperBrands és negyedszer MagyarBrands-díjat Kiváló Fogyasztói Márka kategóriában, harmadszor sorolta AAA, azaz pénzügyileg a legstabilabb cégek közé a Bisnode, SuperStore díjjal ismerték el a 2017 végén nyíló csömöri áruházat szakbolt - non-FMCG kategóriában, valamint a Az év fogyasztóvédelmi referense díj is a vállalathoz került kereskedelem kategóriában. TOP 5 játékkategória (bevétel alapján) Társasjáték, kártya Építőjáték Kreatív, fejlesztő Autó, jármű Játékfigura Webáruház: <http://www.regiojatek.hu> ...read more Source:: bdpst24 The post Erős évet zárt a REGIO JÁTÉK appeared first on StartHírek.

[Eredeti](#)

(starthirek.hu, 2019. január 29., kedd)

Nem tervezi boltok bezárását Magyarországon a Tesco

Műsorvezető: - Nem tervezi boltok bezárását Magyarországon a Tesco. Az áruházlánc közleményében kiemelte: a jövőben is folytatja az intenzív befektetéseit. Műsorvezető 2: - A Magyar Idők írt arról, hogy Magyarországon is akadnak veszteséges Tesco-áruházak. Ha az üzemeltetés nem válik nyereségesebbé, akkor a több mint 200 bolt egy részét bérbe adná, vagy értékesítené az anyavállalat. Magyar Idők azt is írta, hogy a 16 ezres dolgozói állományt is csökkentené az áruházlánc. A Gazdasági Versenyhivatal pénteken jelentette be, hogy a MediaMarkt 9 Tesco áruházban árulhat műszaki fogyasztási cikkeket.

[Eredeti](#)

(InfoRádió, 2019. január 29., kedd, 13 óra)

Ez egy rajtaütés! Adja át a telefonját

A napokban adta ki legújabb tájékoztatóját a Gazdasági Versenyhivatal ("GVH"), ezúttal az előzetes értesítés nélküli helyszíni ellenőrzések, a szakirodalomban hajnali rajtaütésnek ("dawn raid") nevezett sajátos jogintézmény kapcsán. A hajnali rajtaütések a kartellek elleni harcban a legfontosabb fegyverek a GVH eszköztárában, ugyanakkor a gyanúba került cégek jogai is itt sérülhetnek a legnagyobb mértékben. A CHSH Dezső és Társai szakértő ügyvédje, dr. Kocsis Márton alább bemutatja a legfontosabb szabályokat.

A napokban adta ki legújabb tájékoztatóját a Gazdasági Versenyhivatal ("GVH"), ezúttal az előzetes értesítés nélküli helyszíni ellenőrzések, a szakirodalomban hajnali rajtaütésnek ("dawn raid") nevezett sajátos jogintézmény kapcsán. A hajnali rajtaütések a kartellek elleni

harcban a legfontosabb fegyverek a GVH eszköztárában, ugyanakkor a gyanúba került cégek jogai is itt sérülhetnek a legnagyobb mértékben. A CHSH Dezső és Társai szakértő ügyvédje, dr. Kocsis Márton alább bemutatja a legfontosabb szabályokat. Elég a gyanú is A GVH előzetes értesítés nélküli helyszíni vizsgálatokat tarthat, amennyiben megfelelően valószínűsíti, hogy a vizsgálattal érintett vállalkozás kartellezésben vagy erőfölénnyel való visszaélésben érintett. A GVH akkor is rajtaüthet a cégeken, ha fúzióik során nem tartják be a versenyjogi szabályokat, vagy félrevezetik a Hatóságot. Garanciális elem ugyanakkor, hogy a GVH csak bírói jóváhagyással végezhet rajtaütéseket. Csökkenhet a bírság, ha a cég kész az egyezkedésre A jövőben jóval magasabb bírságokkal számolhatnak a vállalkozások a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) által indított versenyfelügyeleti eljárások esetén. Ezzel párhuzamosan ugyanakkor a GVH számos olyan lehetőséget kínál a vállalkozásoknak, amelyekkel hatékonyan csökkenthető a bírság. A GVH vizsgálói tehát előzetes figyelmeztetés nélkül, váratlanul bukkanhatnak fel, így a meglepetés erejénél fogva számos olyan bizonyítékot képesek felkutatni, amelyek a versenyjogi jogsértés bizonyítékai lehetnek. A vizsgálattal érintett vállalkozások, akik pedig elszenvedői ennek a kellemetlen szituációnak, szinte semmit sem tehetnek a hatósági szigorral szemben. A GVH tájékoztatója ugyan segíthet a felkészülésben, ugyanakkor minden vállalkozásnak érdemes azon is elgondolkodnia, hogy megfelelő szakértelemmel rendelkező jogi segítséget vesz igénybe, nemcsak tényleges rajtaütés, hanem az azt megelőző fölkészülés idejére is. Ráadásul a GVH tájékoztatása szerint egyre többször elszenvedői az ilyen kutatásoknak a hazai KKV szektor képviselői is, akiknek nem állnak rendelkezésére a nagy cégekhez mérhető erőforrások a felkészülésre. Ezért elengedhetetlen, hogy a kisebb cégek vezetői is tisztába legyenek az alapvető szabályokkal. A Gazdasági Versenyhivatal - Kép: GVH Magánlakások is "veszélyben" Bírói engedély birtokában a GVH szakemberei ráadásul nemcsak cégek székhelyén, de a vizsgálattal érintett cégvezetők, érdekeltek otthonaiban, magánhasználatú autóiban is kutakodhatnak. Nem érdemes tehát a terhelő bizonyítékokat otthon a szennyestartóban tárolni, mivel az végül onnan is előkerülhet. A GVH - amennyiben ellenállást tapasztal - a rendőrség közreműködését is igényelheti, így az ellenszegüléssel (a porta lezárása, tűzriadó élesítése, az ajtó becsapása a vizsgálók előtt - mind megtörtént eset) sem érdemes próbálkozni. A kutatások jellemzően munkanapokon, délelőtt 10 órakor kezdődnek, és a munkanap végéig tartanak, de ettől speciális esetekben a Hivatal eltérhet. Előfordulhat az is, hogy a hatóság több napig marad a nem tervezett "vendégségben". Miért vesz valaki követőket? És tisztességes ez? A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) egyre intenzívebben foglalkozik a véleményvezérek (ún. influencerek) tevékenységével. Mága Zoltán hegedűművész hirtelen megnövekedett követőtáborának, és az ezzel kapcsolatban folyó GVH-s vizsgálatnak a híre számos kérdést felvet a véleményvezérek közösségi médiában kifejtett magatartásával kapcsolatban. A szabályok közt dr. Kocsis Márton, a CHSH Dezső és Társai Ügyvédi Iroda versenyjogi szakértője segít eligazodni. A bírói engedély átvétele után a cégek alkalmazottai kötelesek jóhiszeműen együttműködni a GVH szakembereivel, és minden szükséges tájékoztatást részükre megadni annak érdekében, hogy eredményes legyen a kutatás. Ugyanakkor azt is fontos tudni, hogy a hatóság kereszkérdéseire, ami magára a gyanúra vonatkozik, célszerű csak jogi képviselő jelenlétében válaszolni, mert a felkészületlen kollégák sok stresszes rajtaütési helyzetben sodorták már bajba vállalkozásukat a meggondolatlan nyilatkozataikkal. Telefonok, tabletek, határidőnaplók - minden lehet bizonyíték A GVH vizsgálói elsősorban írásos vagy elektronikus bizonyítékokat keresnek. Jellemző, hogy a cégvezetők magánhasználatú mobiltelefonjait is átvizsgálják, amennyiben rögtön nem bizonyítható, hogy azt csak magánhasználatra tartja az illető személy. Rendszeresen elkérik a kulcspozícióban lévő munkatársak laptopjait, jegyzeteit, határidőnaplóit is. Az sem lehet akadály, ha a kérdéses

eszköz nincs a helyszínen, azt a Hatóság szakemberei távolról is zár alá vehetik, ilyen esetekben a terhelő adatok utólagos eltüntetése súlyosan szankcionálható. A GVH technikailag igen fejlett arzenállal rendelkezik az elektronikus bizonyítékok összegyűjtésére. Modern szoftverek és hardverek segítségével még a véglegesen törölt állományokat is helyre tudják állítani, nem éri tehát meg trükközni próbálni az adatokkal. A vizsgálók egész szerveket, postafiókokat is le tudnak másolni, ráadásul úgy, hogy azok minden kétséget kizárólag tanúsítani tudják az e-mailek, dokumentumok eredetiségét. Szintén kötelessége a kutatással érintett cégeknek, hogy a távoli szerverekhez, felhőben tárolt adatokhoz is hozzáférést biztosítsanak a rajtaütés során. Ezen felül a szigorú vizsgálók akár le is állíthatják a cég levelezését, illetve blokkolhatják telefonvonalait is. Súlyos bírságok A GVH egy-egy kartellügy végén a jogsértőnek bizonyuló vállalkozásokra akár milliárdos bírságot is kiszabhat (az előző évi nettó árbevétel 10 %-áig terjedhet a bírság). Ugyanakkor magán a rajtaütésen is könnyen szorult helyzetbe kerülhet egy-egy cég, mivel együtt nem működés esetén eljárási bírság is kiszabható. a GVH például 10 millió forintra bírságolt egy vállalkozást, aki nem működött együtt a rajtaütésen, de az Európai Bizottság kiszabott már 38 millió eurós büntetést is egy hatósági zár feltörése miatt. Rekordbírságokkal fenyeget a GVH A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) új közleménye alapján egyes eljárásokban a bírság alapjául szolgáló kiinduló összeg akár háromszorosára is nőhet. Az érintett ügyek a versenykorlátozó megállapodások, erőfölénnyel vagy jelentős piaci erővel való visszaélés, tehát a klasszikus antitröszt eljárások lesznek. Ennek eredményeképp nagymértékben megnövekedhetnek a vállalkozásokra kiszabott bírságok összegei. Mit tehetünk tehát? Fontos, hogy a GVH vizsgálóival a helyszíni kutatás során együtt kell működni, és nem ajánlott a bizonyítékok eltüntetésével sem próbálkozni. Ugyanakkor fontos azt is látni, hogy a Hatóság jogosítványai sem korlátlanok. Egyrészt, mindenképpen segít, ha az érintett vállalkozást nem éri váratlanul a GVH vizsgálata. Előzetes tréninggel, belső szabályzatokkal, és próba rajtaütésekkel is lehet javítani az érintettek kitettségén. Másrészt pedig az is fontos, hogy pártatlan, higgadt és professzionális segítséget kapjanak az érintettek egy olyan helyzetben, ahol a váratlanul kialakuló stresszhelyzetben természetesen hajlamosak lennének előnytelen döntéseket hozni. Szerző: dr. Kocsis Márton CHSH Dezső és Társai szakértő ügyvédje A rajtaütésekről a GVH tájékoztatóján kívül a CHSH Dezső és Társai Ügyvédi Iroda tematikus honlapján tudhat meg többet. Feliratkozom a(z) Jogi kisokos téma cikkértésként. A megjelenő új cikkekről tájékoztatást kérek Elfogadom az Adatkezelési tájékoztató a Piac & Profit cikkértésként kérő felhasználók részére dokumentumban foglaltakat

[Eredeti](#)

(piacesprofit.hu, 2019. január 29., kedd)

Síléc? Pipa! Síbakancs? Pipa! Sísák? Pipa! Utasbiztosítás?

Itt a síszezon, a legtöbben felelősségteljesen indulnak útnak, azonban még mindig sokan vannak, akik nem kötnek utasbiztosítást a sítúrákra. Pedig manapság már az indulás előtti napon, vagy az indulás napján online is megköthetjük az utasbiztosításunkat. Azonban célszerű nem az utolsó pillanatokra hagyni a döntést, és előtte több terméket is

összehasonlítani! Ugyanis az ajánlatok összehasonlítása nem csak a spórolás miatt lehet hasznos.

A piacon sok utasbiztosítási konstrukció érhető el, melyek eltérhetnek egymástól. A különbségek jelentkezhetnek abban, hogy mekkora összeghatárig térítenek mentési, vagy kórházi ellátási költségeket, vagy milyen segítséget kérhetünk az asszisztencia szolgáltatás keretében. Szintén lényeges kérdés, hogy utólag fizetik-e a felmerült költségeket, vagy azonnal helyettünk is állják a számlát, és az sem lényegtelen szempont, hogy milyen segítséget kaphatunk egy autós utazás során elszenvedett balesetet követően. Fontos látnunk, hogy a biztosító a szerződésünkben és a részét képező biztosítási feltételekben szereplő biztosítási események és kizárási okok fényében fizetnek kártérítést. Így fordulhat elő olyan, hogy a biztosított meglepetésére a biztosító elutasítja a kárigényét. Mondják, az ördög a részletekben rejlik, és különösen igaz ez a biztosításokra. Ne spóroljuk meg azt a maximum fél órát, amíg átnézzük a részletszabályokat, mert egy jónak tűnő csomagról is kiderülhet, hogy számos életszerűnek tűnő kockázatot kizárnak, vagy olyan szolgáltatási összegeket tartalmaznak, amelyek jóval elmaradnak a káreseménnyel kapcsolatban reálisan felmerülő költségektől. Szerződéskötés előtt gondoljuk át, kérdezzünk rá, vagy nézzünk utána az interneten, hogy - a magunkkal vitt vagyontárgyakra van-e fedezet? - a célországban mekkorák a betegellátási, baleseti költségek és milyen egészségügyi ellátási szint az, amelyet elvárnánk külföldön is (EU-n belül jó, ha van, de nem elég az EU egészségbiztosítási kártya!) - Milyen szabadidő tevékenységeket fogunk végezni, és azokra kiterjed-e a biztosítás (síelés, kerékpározás, vízi sportok, sziklamászás, siklóernyőzés, stb.) - Milyen esetekre nem terjed ki, illetve mikor zárja ki a biztosító a helytállását? Repülő utak esetén a sztornó-biztosítás megléte is fontos, illetve a poggyászunkat érő károk esetére is érdemes biztosítani magunkat. Ha többet szeretne megtudni az utasbiztosításokról, látogasson el a Magyar Nemzeti Bank fogyasztóvédelmi aloldalára: <https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem>

[Eredeti](#)

(beol.hu, 2019. január 29., kedd)

Nébih: nem jelölt szulfidot mutattak ki Piacelli citromlé-koncentrátumokban

A német hatóság szulfidot mutatott ki Piacelli márkájú citromlé-koncentrátumokban, amelyet a termék jelölésén nem tüntettek fel.

A szulfitra érzékeny fogyasztóknál a termék allergiás reakciókat válthat ki - hívta fel a figyelmet a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih), a honlapján. A kén-dioxid és szulfid (E 220-228) élelmiszer adalékanyagokat többek között tartósítószerként adják élelmiszerekhez. Arra érzékeny embereknél allergiás (esetenként súlyos) reakciót okozhat, ezért a címkén a kilogrammonkénti 10 milligrammos, illetve literenkénti 10 milligrammos összkoncentrációt meghaladó mennyiséget mindig jelölni kell. Az érintett termékek a 200 milliliteres kiszerelésű, 2020. július 20-i, szeptember 14-i és október 23-i minőségmegőrzési idejű Piacelli citrilemon (Citrilemon Zitronensaftkonzentrat) és ugyancsak 200 milliliteres, 2020. szeptember 14-i minőségmegőrzési idejű Piacelli citrilemon (Citrigreen Limettensaftkonzentrat). Az olasz előállítású termékekből csaknem 50 országba került világszerte, köztük Magyarországra is. A Nébih az osztrák hatóság információja alapján, az

Európai Unió élelmiszer- és takarmánybiztonsági riasztási rendszerén (RASFF) keresztül értesült a problémáról.

[Eredeti](#)

(news4business.hu, 2019. január 29., kedd)

Megfizethetetlenül drága lehet a Nutella

Pedig nálunk már így is jóval többbe kerül, mint sok nyugat-európai országban.

A pálmaolaj árának emelkedése miatt nagyon megdrágulhat a Nutella - írja a Pénzcentrum.hu. A világ legismertebb mogyorókréme már így is jóval drágább nálunk, mint sok nyugati-európai országban - például Ausztriában, Németországban vagy az Egyesült Királyságban -, de az egyik fő összetevőjének számító növényi olaj világpiaci árának várható emelkedése még tovább drágíthatja. Fotó: Europress Azt pontosan nem tudni, hogy a Nutella hány százalékát teszi ki a pálmaolaj, annyi azonban bizonyos, hogy tetemes részét, a Hamburgi Fogyasztóvédelmi Központ számításai szerint például jó negyven százalékát. Éppen ezért aggasztó hír, hogy a termék vezető gyártójának számító Indonéziában folyamatosan lassul a termelés növekedése - miközben a kereslet tovább szárnyal - jelentette a Reuters híre alapján az MTI. Az elemzők szerint a pálmaolaj idei tonnánkénti átlagára 2375 maláj ringgit (574,09 dollár) lesz, három százalékkal magasabb a tavalyinál. Mindeközben az indonéz pálmaolaj szövetség előrejelzése szerint az idei indonéziai pálmaolaj-termelés 43 millió tonna lesz, alig több az egy évvel korábbi 42 millió tonnánál. A világ pálmaolaj felhasználásra aggasztóan hat az is, hogy a második legnagyobb pálmaolaj-nagyhatalom Malajzia termelése a szakértők szerint idén csupán 20 millió tonnára emelkedik a tavalyi 19,5 millió tonnáról. Ez a két ország egyébként a világ pálmaolaj termelésének csaknem 90 százalékát adja.

[Eredeti](#)

(nlcafe.hu, 2019. január 29., kedd)

A termékek harmada rosszabb minőségű

Élelmiszer Az egységes piacon ugyanolyan márkanév alatt, ugyanolyan csomagolásban árult termékek egyharmada lehet gyengébb minőségű vagy eltérő összetételű az EU bizonyos tagállamaiban. Erről árulkodnak az Európai Bizottság (EB) Közös Kutató Központja által elvégzett tesztek előzetes eredményei. A kettős minőségű élelmiszereket vizsgáló szakértők mostanáig 64 azonos márkájú és címkéjű terméket elemeztek, és 20-ról állapították meg, hogy különböznek egymástól - számolt be Vera Jourová fogyasztóvédelemért is felelős

biztos az EU mezőgazdasági minisztereinek brüsszeli ülésén. "Az eredmény igazolja, hogy a kettős minőségű termékek problémája nem városi legenda" - mondta. A kutatók jelenleg 19 tagállamból származó 140 termék összehasonlító vizsgálatán dolgoznak.

A kettős minőségű élelmiszerekről szóló vita napirendre tűzését Magyarországgal egyetemben öt kelet-, illetve közép-európai tagállam javasolta. A kezdeményezők kifogásolták, hogy a tesztelés a vártnál lassabban halad, ugyanis az EB tavaly novemberre ígért eredményt. Nehezményezték azt is, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv beígért szigorítása - amely felhatalmazná a nemzeti hatóságokat, hogy lépjenek fel a fogyasztási cikkek kétféle minőségben való forgalmazása ellen - megbukhat a társjogalkotó Európai Parlament ellenállásán. A kormányokat képviselő román uniós elnökség bejelentette, hogy a jogszabály módosításáról februárban szeretné megkezdeni az egyeztetéseket az EP-vel.

Az ülésen Nagy István agrárminiszter kifejtette, hogy Magyarország továbbra is egységes uniós szintű szabályozást tart szükségesnek a megtévesztő kereskedelmi gyakorlat megszüntetése érdekében.

A kettős minőségű termékeket azután kezdték vizsgálni az EU döntéshozói, hogy 2017-ben kelet- és közép-európai országok felvetették: egy sor élelmiszer és fogyasztási cikk rosszabb minőségben kerül forgalomba az Unió keleti felén, mint a nyugatiban.

Vera Jourová: 64 azonos márkájú és címkéjű termékből 20-nál mutatható ki eltérés

Halmi Katalin (Brüsszel)

[Eredeti](#)

(Népszava, 2019. január 30., szerda, 5. oldal)

Drága SMS-ek elévüléssel keverve

Rég volt, tán igaz sem volt. Mégis meddig követelhetőek a távközlési tartozások?

SZEKESFEHÉRVÁR Nem elírás, nem véletlen, egy 2011-es cikkünkbe foglalt eset vett új kanyart. Olvasónk, Szujó Tiborné kapott anno egy levelet, hogy mobilszolgáltatójánál, a Vodafone-nál, 62 ezres tartozása van. Állítólag emelt díjas SMS-ekkel szedte össze.

Az asszony kétségbe vonta ennek jogosságát, ő nem küldött, nem fogadott semmit, nem volt dolga 0690-es kezdetű számokkal. 1500 forintot is ért egy SMS ebben a játékban. A játékszervező cég már megszűnt. A fogyasztóvédelemnél, de még a békéltető testületnél sem jött ki megoldás, olvasónk nem tudta bizonyítani, hogy nem váltott drága szövegüzeneteket.

Nem fizetett, hiába kapacitáltak behajtó cégek.

Az évek szálltak.

2018 márciusában a Sigma Faktoring Zrt. arról tájékoztatta olvasónkat - sajnálattal -, hogy már nekik tartozik. (Talán megvásárolták a követelést a telefontársaságtól.) Megkérték, vegye fel a kapcsolatot a Focus Kft.-vel, ügyét intézendő. A Focus idén januárban lépett, telefonon és SMS-ben is nógatták az asszonyt, fizessen. Időközben már 126 ezerrel tartozott; kamatok, költségek. Lapunk Tarjányi Ferenc Tamás ügyvédet kérte meg, hogy segítsen eligazodni a jogi útvesztőkben. Milyen törvényhelyek mutatnak irányt? Valós, hogy öt évben "méri" az elévülést?

- Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 143. § 2. bekezdése alapján az előfizetői szerződésekből eredő igények egy év alatt évülnek el, amelyet a késedelem

bekövetkezésétől kell számítani - hívta fel figyelmünket legott a jogász. - A polgári törvénykönyv szerinti általános elévülési idő öt év, de vannak például károkozásból eredő igények, amelyek három év alatt, vagy villamos-energia szolgáltatásból eredő követelések, amelyek két év alatt évülnek el, ezek, a távközlési szolgáltatásból eredő követelések tehát egy év alatt - részletezte.

Tarjányi Ferenc Tamás szerint az ügy, ennek értelmében, valószínűleg elévült. - Az új polgári törvénykönyv 2013. évi V. törvénye alapján az elévülés idejét többek között a fizetési meghagyás szakítja meg, de az írásbeli felszólítás, SMS-ek, tértivevényes levelek nem - magyarázta.

Nyilván azt az ügyvéd nem tudhatja, hogy Szujó Tiborné kapott-e ez idő alatt akár egyszer is ilyen fizetési meghagyást, ezért a fenti "valószínűleg". Ezt mi sem tudhatjuk, nem vagyunk mi hatóság. Olvasónk mindenesetre kijelentette: nem kapott. Fontos, hogy a fizetési meghagyás, mint olyan, közjegyzői hatáskör, így annak formája eltér egy sima "Felszólítjuk" kezdetű levéltől.

Több mint hétéves tartozást követelnek rajta

Az elévülést megszakíthatná még, ha a tartozást a kötelezett fél, esetünkben Szujó Tiborné elismerné vagy a két fél egyezsége jutna. Ezekről, mint az fentebb kiderült, szó sincs. S jogerős bírósági határozat sincs olvasónk ellen.

Úgyhogy meglehetősen mindegynek tűnik, hogy azok a 0690-es SMS-k megtörténtek-e, vagy sem. Elszállt felettük az idő.

Természetesen megkérdeztük az olvasónkat telefonon és SMS üzenetben januárban többször felkereső Focus Kft-t. Telefonon hívtuk őket azon a számon, amelyen ők Szujó Tibornét tárcsázták. Az ügyintéző nevét ugyan nem árulta el, de minket figyelmesen végighallgatott. Mindenesetre éppen Szujó Tiborné személyiségi jogaira hivatkozván, azt a feleletet kaptuk, hogy ők nem nyilatkozhatnak nekünk. Nem adhatnak ki harmadik félnek információt az ügyről. Végül is érthető. Úgyhogy az ő véleményüket - fájdalom - nem tudjuk olvasóinkkal megosztani.

Szujó Tiborné újabb dokumentumokkal volt kénytelen kibővíteni az ügyét őrző paksamétát

MAJER TAMÁS tamas.majer@fmh.hu

[Eredeti](#)

(Fejér Megyei Hírlap, 2019. január 30., szerda, 7. oldal)

Töbhhavi törlesztő megspórolható

KÖZVETÍTŐK | Jellemzően a kezdeti költségekben akcióznak az internetes szolgáltatók

Nemcsak a bankok, a hitelközvetítők ajánlatait is érdemes összehasonlítani, mert a különböző oldalakon akár többhavi törlesztőrészletet kitevő a különbség közöttük a teljes ügyfélteherben.

A különböző banki ajánlatok összehasonlításával az ügyfelek egy átlagos lakáshitel futamidejének a végéig akár több millió forintot is spórolhatnak - rendszerint ezzel az érvel hirdetik magukat az online hitelközvetítő társaságok. A Világgazdaság számításai szerint ugyanakkor az érintett társaságok honlapjain elérhető banki ajánlatokat sem árt összevetni, hiszen a példánkban szereplő, 20 évre felvett, 15 millió forintos kölcsön esetében akár

félmillió forint, csaknem hathavi törlesztőrészlet is spórolható a futamidő végéig attól függően, hogy kedvenc bankunkkal melyik hitelközvetítőnél szeretnénk szerződni. De ha nincsenek banki preferenciáink, akkor is érdemes pár percet rászánni arra, hogy más szolgáltatónál is összehasonlítsuk az ajánlatokat, hiszen szolgáltatóként a legkedvezőbb ajánlatok listái is eltérők. A tudatos ügyfelek pedig még a Magyar Nemzeti Bank minősített fogyasztóbarát lakáshitel (MFL) kalkulátorát is segítségül hívhatják.

Az online hitelközvetítők - miközben például a lapunk által is használt saját cikkekkel, piaci összefoglalókkal igyekeznek a szolgáltatásukra felhívni a figyelmet - jellemzően többes ügynökként kínálják a velük szerződött partnerek hiteltermékeit, s a közvetített hitelek után jutalékot kapnak. Ez a magyarázata annak, ha egyes pénzügyintézetek ajánlata nem található meg valamelyik szolgáltatónál. (Az viszont némileg meglepő volt, hogy az MNB MFL-kalkulátorában számolva nem leltük meg az Erste 5 éves fix ajánlatait.) Az adott banknak lehetnek azonban kedvezőbb konstrukciói, amelyeket az ügyfelek egy meghatározott körének nyújt, s amelyek értékesítésébe a közvetítő partnereket nem vonja be. Ilyen esetben a fel nem számított vagy más árazású közvetítői jutalék mértéke miatt lehet kedvezőbb a kamat és a teljes hiteldíjmutató. Általánosságban ugyanakkor az érintett cégek által használt online csatorna számít a legolcsóbbnak, épp ezért meglepő, hogy az MNB adatsorával összevetve csak a BankRáció.hu-nál volt az összes ajánlat kedvezőbb, mint a jegybanki standard ajánlat.

Az online értékesítőkkal szerződő pénzügyintézetek az érintett online kalkulátor által generált forgalom alapján rendszeresen külön akciókat hirdetnek, ilyenkor általában az adott oldalról jövő hiteligényekhez csökkentett vagy épp nullaforintos kezdeti költségek kapcsolódnak. Ezek a kedvezmények egyediek, de időszakosak, épp ezért lehetnek eltérések a teljes hiteldíjmutató (THM) és a futamidő végéig visszafizetendő összeg tekintetében. (Azt, hogy a kezdeti költségeknél kell keresni az ajánlatok közötti eltéréseket, a futamidő alatt visszafizetendő teljes költség tekintetében nem jelentős, a kedvezmény összegének megfelelő, általában pár tízezer forintos különbségek mutatják.) A promóciók tekintetében ugyanakkor az általunk vizsgált internetes hitelközvetítők kiállják a fogyasztóvédelmi próbát: az Mflesetében a törlesztési teher alapján áll össze a lista, az akciós lehetőségekre nem úgy hívják fel a figyelmet, hogy a lista élére kerülnek a speciális kedvezményt nyújtó (vagy épp a legnagyobb jutalékkal kecsegtető) megoldások. A korábbi években a felügyelet komoly harcot vívott az internetes biztosítási alkuszokkal, hogy a feltüntetésben ne az számítson, melyik cég fizet például az előresorolásért.

TÁBLÁZAT

ÖT ÉVRE FIXÁLT KAMATOZÁSÚ MFH-LAKÁSHITEL KONDÍCIÓI

Raiffeisen

UniCredit

Erste

Budapest Bank

K&H

OTP

CIB

Takarék

FORRÁS: VG-GYŰJTÉS

NAGY LÁSZLÓ NÁNDOR

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2019. január 30., szerda, 13. oldal)

KDNP: fel kell lépni az emelt díjas percdíjért távgyógyítók és jövendőmondók ellen

Meszes Boglárka (műsorvezető): - A KDNP szerint fel kell lépni az emelt díjas percdíjért távgyógyítók és jövendőmondók ellen, Harrach Péter, a kisebbik kormánypárt frakcióvezetője emlékeztetett arra, hogy fellépésük eredményeként a félrevezető termékbemutatókat már sikerült visszaszorítani. Mint mondta, ezúttal is a fogyasztóvédelemhez fordulnak, hogy a hatóságok vizsgálják meg a félrevezetésre alkalmas hirdetéseket és tévéműsorokat.

Harrach Péter (frakcióvezető, KDNP): - Ez ellen fel kell lépnünk, hiszen itt súlyosan sérül a vásárlóknak, a szolgáltatást vásárlóknak az érdeke. Mondhatjuk persze azt, hogy mindenki a saját bőrét viszi vásárra. Azonban nekünk az a dolgunk, hogy a tisztességtelen kínálatot csökkentjük.

[Eredeti](#)

(MTV - Híradó este, 2019. január 30., szerda, 20 óra)

Riasztást adott ki a Nébih - ezt ne egye meg! - Napi.hu

Tejfehérjét mutattak ki egy "vegán és vegetáriánus" címkével ellátott vanília jégkrémben - adta hírül a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih). Fotó: Nébih A Nébih a spanyol élelmiszerbiztonsági hatóság jelentése alapján, a RASFF-on keresztül értesült az esetről. (A RASFF az EU tagországokban működő, az élelmiszerekre és a takarmányokra vonatkozó gyorsvészjelző rendszer.) A holland gyártású termékből az Európai [...] The post Riasztást adott ki a Nébih - ezt ne egye meg! - Napi.hu appeared first on Friss Mai Hírek.

[Eredeti](#)

(kazal.hu, 2019. január 30., szerda)

Fizetünk a szatyrokért, amikkel reklámozzuk az üzleteket

Míg egyes országokban a márkajelzéssel ellátott szatyrok reklámnak számítanak és tilos árusítani azokat, addig Szerbiában ezekért a szatyrokért még fizethetünk is, hogy reklámozzuk azt a céget, ahol éppen vásároltunk. A fogyasztóvédelmi szervezeteknél azt

mondják, hogy az ilyen szatyrokat nem lenne szabad pénzért árusítani, hiszen rajtuk keresztül reklámozzák a vállalatot. A Novosti azt írja, hogy a [...]

Míg egyes országokban a márkajelzéssel ellátott szatyrok reklámnak számítanak és tilos árusítani azokat, addig Szerbiában ezekért a szatyrokért még fizethetünk is, hogy reklámozzuk azt a céget, ahol éppen vásároltunk. A fogyasztóvédelmi szervezeteknél azt mondják, hogy az ilyen szatyrokat nem lenne szabad pénzért árusítani, hiszen rajtuk keresztül reklámozzák a vállalatot. A Novosti azt írja, hogy a kereskedelmi felügyelők szerint azonban ez egyáltalán nem veszélyezteti a vásárlói jogokat és hogy a hirdetésről szóló törvény nem tiltja ezt. Petar Bogosavljević, a Szerbiai Fogyasztók Mozgalmának elnöke viszont hangsúlyozza, a cég nevével ellátott szatyrok reklámnak számít, így azért nem lenne szabad pénzt kérni. A kereskedelmi felügyelőség illetékese, Ivan Kadović viszont azt mondja, hogy maga a szatyrok is árúnak számít, hiszen azért a vásárló pénzt adott. Az illetékes felteszi a kérdést, hogy arra kellene előbb választ találni, hogy a szatyrok ingyen osztogatása vajon mennyire legális. A cég logója, amely alapján felismerhető a piacon, a saját tulajdona, az állam pedig nem büntetheti meg a vállalatot azért, mert pénzt kér a szatyrokért, amin rajta van a logója. Ehhez joga van. Ráadásul ezzel hozzájárult a környezetvédelemhez is, hiszen kevesebb műanyag szatyrok fogy, amióta azt megfizették. A vásárló semmilyen joga nem sérült, véli Ivan Kadović.

[Eredeti](#)

(szabadmagyarszo.com, 2019. január 30., szerda)

Jó hír a vásárlóknak: nem verhetik át többé a simlis kereskedők őket

Azonos szabályok lépnek érvénybe a boltban és az interneten vásárolt áruk esetében....

A Parlament és a Tanács között kedden elért megállapodás szerint a fogyasztók egyformán jogosultak jóvátételre abban az esetben, ha hibás terméket vásároltak, függetlenül attól, hogy online vagy offline történt a vásárlás. Megegyezett az Tanács és az Európai Parlament a fogyasztók jóvátételéről, ennek értelmében ha hibás terméket vásárolnak, mindenképp jogosultak kártérítésre online és offline vásárlás egyaránt - derül ki az EP közleményéből. Azonos szabályok lépnek érvénybe a boltban és az interneten vásárolt áruk esetében. A hibás termékeket ki kell javítani, ki kell cserélni vagy vissza kell szolgáltatni a vásárló pénzét. Az első EU-s szabályok okostermékekre (pl. okoshűtők vagy okosórák) Az áruk értékesítéséről szóló irányelv célja, hogy magas szintű fogyasztóvédelmet biztosítson az EU-ban, és hogy jogbiztonságot teremtsen azon vállalkozások számára, amelyek termékeiket más tagállamokban kívánják eladni. Az irányelv összehangol bizonyos szerződésbeli jogokat, mint például a hibás termékek esetén a fogyasztók számára elérhető jogorvoslatokat és ezek érvényesítési módjait. A Parlament és a Tanács által ideiglenesen elfogadott szabályok az online és offline értékesítésnél is alkalmazhatóak lesznek. A digitális elemeket tartalmazó áruk (például okoshűtők, okostelefonok vagy okosórák) is az irányelv alá tartoznak. Az ilyen termékeket vásároló fogyasztók az áru és a digitális elemek típusától és céljától függően jogosultak lesznek a szükséges frissítésekre egy olyan időszak alatt, amelyet a fogyasztó észszerűen elvárhat.

[Eredeti](#)

(penzcentrum.hu, 2019. január 30., szerda)

Teszt: mennyibe kerül egy használható mikró

Ez attól is függ, hogy mire szeretnéd használni. A grillezőfunkció például eléggé megdobjhatja az árat.

A Tudatos Vásárlók Egyesülete összesen 41 mikrohullámú sütőt tesztelt le laboratóriumi körülmények között nemzetközi fogyasztóvédelmi szervezetekkel együttműködve. A szakemberek azt vizsgálták, hogy mennyi idő alatt, milyen egyenletesen olvasztják ki a pizzát vagy főzik meg a fagyasztott ételt, hogyan birkóznak meg a pirítós vagy a csirke grillezésével, illetve alkalmasak-e egyszerűbb sütemények készítésére. Elboldogulnak a melegítéssel Egy mikrohullámú sütőtől leginkább azt várjuk, hogy viszonylag hamar és egyenletesen olvassa ki, melegítse fel az ételt, vagyis ne legyen tűzforró a külseje, miközben a belseje hideg marad. Úgy tűnik, hogy ebben nem igazán lehet mellényúlni: a melegítés terén mindössze 3 készülék kapott 2 két pontnál kevesebbet az 1-től 5 pontig terjedő skálán. A magasabb ár ugyanakkor nem feltétlenül jelent garanciát semmire, a sereghajtók között legalábbis 50 ezer és 190 ezer forintos gép is akadt. 6 készülék legalább 4 pontot kapott erre a szempontra, volt közöttük 210 ezer forintos Bosch, de alacsonyabb árkategóriájú, 35-50 ezer forintos Panasonic, Samsung, Sharp vagy Whirlpool mikró is. A grillezés feláras Az egyesület szerint egy "hagyományos" sütő birtokában nincs értelme vagonokat költeni a mikróra, hiszen bőven elegendő, ha képes kiolvasztani, felmelegíteni az ételt. Jó hír, hogy már a 20-30 ezer forintos árkategóriában is lehet olyat találni, ami az előbbi kritériumoknak megfelelően legalább közepes teljesítményt nyújt. Ha a grillezés vagy a pizzasütés is követelmény, akkor már magasabb kiadással kell számolni: a jól teljesítő készülékek ára 35 és 210 ezer forint között mozog. Itt ugyanakkor már egy fokkal könnyebb mellényúlni, 16 mikró ugyanis 2 vagy kevesebb pontot kapott a grillezésre. Főleg azért, mert nem egyenletesen sütötték meg a pirítóst és a csirkét, vagy a művelet egyszerűen túl sok időt vett igénybe. Ezek között volt olcsóbb, néhány tízezer forintos, illetve 100 ezer forint feletti készülék is. A 30 ezer forintos árkategóriában a Samsung MG23K3515AS lett a legjobb 71 százalékos eredménnyelFotó: samsung.com Van, amelyikkel a sütő is kiváltható Azoknak, akik otthon nem szoktak nagyobb sütés-főzésbe fogni, de néha azért összedobnának egy egyszerűbb süteményt, az egyesület szerint érdemes lehet megfontolni, hogy a sütő helyett inkább egy kombinált mikrót válasszanak. Így egy beruházással letudhatják a főzést és a sütést is, és nem két készülék foglalja a helyet. A teszten szereplő kombinált mikrók ára 50 ezernél kezdődik és 200 ezer felett ér véget, ám a magasabb árért cserébe legalább nem okoznak csalódást: egy kivételtől eltekintve minimum 3 pontot kaptak erre a szempontra. A lista élén egy 75 ezres Samsung, illetve egy 96 ezres Panasonic készülék végzett, amelyek a kiolvasztásnál, a főzésnél és a grillezésnél is remekül vizsgáztak. A részletes eredményekért - ami a korábban tesztelt termékkel együtt összesen már 91 termék adatait tartalmazza - kattints ide, ha pedig kíváncsi vagy, hogy a mikród várhatóan meddig fogja húzni, ne hagyj ki alábbi cikkünket sem:

[Eredeti](#)

(divany.hu, 2019. január 30., szerda)

Drága SMS-ek elévüléssel keverve - Meddig követelhetők a távközlési tartozások?

Nem elírás, nem véletlen, egy 2011-es cikkünkbe foglalt eset vett új kanyart. Olvasónk, Szujó Tiborné kapott egy levelet, hogy mobilszolgáltatójánál 62 ezres tartozása van.

Az asszony kétségbe vonta ennek jogosságát, ő nem küldött, nem fogadott semmit, nem volt dolga 0690-es kezdetű számokkal. 1500 forintot is ért egy SMS ebben a játékban. A játékszervező cég már megszűnt. A fogyasztóvédelemtől, de még a békéltető testületnél sem jött ki megoldás, olvasónk nem tudta bizonyítani, hogy nem váltott drága szövegesüzeneteket. Nem ett, hiába kapacitáltak behajtó cégek. Az évek szálltak. 2018 márciusában a Sigma Factoring Zrt. arról tájékoztatta olvasónkat - sajnálattal -, hogy már nekik tartozik. (Talán megvásárolták a követelést a telefontársaságtól.) Megkérték, vegye fel a kapcsolatot a Focus Kft.-vel, ügyét intézendő. A Focus idén januárban lépett, telefonon és SMS-ben is nógatták az asszonyt, sen. Időközben már 126 ezerrel tartozott; kamatok, költségek. Lapunk Tarjányi Ferenc Tamás ügyvédet kérte meg, hogy segítsen eligazodni a jogi útvesztőkben. Milyen törvényhelyek mutatnak irányt? Valós, hogy öt évben "mérik" az elévülést? - Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 143. § 2. bekezdése alapján az előői szerződésekből eredő igények egy év alatt évülnek el, amelyet a késedelem bekövetkezésétől kell számítani - hívta fel lmunket legott a jogász. - A polgári törvénykönyv szerinti általános elévülési idő öt év, de vannak például károkozásból eredő igények, amelyek három év alatt, vagy villamosenergia szolgáltatásból eredő követelések, amelyek két év alatt évülnek el, ezek, a távközlési szolgáltatásból eredő követelések tehát egy év alatt - részletezte. Tarjányi Ferenc Tamás szerint az ügy, ennek értelmében, valószínűleg elévült. - Az új polgári törvénykönyv 2013. évi V. törvénye alapján az elévülés idejét többek között a ési meghagyás szakítja meg, de az írásbeli felszólítás, SMS-ek, tértivevényes levelek nem - magyarázta. Nyilván azt az ügyvéd nem tudhatja, hogy Szujó Tiborné kapott-e ez idő alatt akár egyszer is ilyen ési meghagyást, ezért a fenti "valószínűleg". Ezt mi sem tudhatjuk, nem vagyunk mi hatóság. Olvasónk mindenesetre kijelentette: nem kapott. Fontos, hogy a ési meghagyás, mint olyan, közjegyzői hatáskör, így annak formája eltér egy sima "Felszólítjuk" kezdetű levéltől. Az elévülést megszakíthatná még, ha a tartozást a kötelezett fél, esetünkben Szujó Tiborné elismerné vagy a két fél egyezsége jutna. Ezekről, mint az fentebb kiderült, szó sincs. S jogerős bírósági határozat sincs olvasónk ellen. Úgyhogy meglehetősen mindegynek tűnik, hogy azok a 0690-es SMS-k megtörténtek-e, vagy sem. Elszállt felettük az idő. Természetesen megkérdeztük az olvasónkat telefonon és SMS üzenetben januárban többször felkereső Focus Kft-t. Telefonon hívtuk őket azon a számon, amelyen ők Szujó Tibornét tárcsázták. Az ügyintéző nevét ugyan nem árulta el, de minket lmesen végighallgatott. Mindenesetre éppen Szujó Tiborné személyiségi jogaira hivatkozván, azt a feleletet kaptuk, hogy ők nem nyilatkozhatnak nekünk. Nem adhatnak ki harmadik félnek információt az ügyről. Végül is érthető. Úgyhogy az ő véleményüket - fájdalom - nem tudjuk olvasóinkkal megosztani.

[Eredeti](#)

(feol.hu, 2019. január 30., szerda)

Pénzügyekben adnak tanácsokat

JÁSZBERÉNY A Fogyasztói és Betegjogi Érdekvédelmi Szövetség Pénzügyi Navigátor Irodája pénzügyi fogyasztóvédelmi tanácsadási napot tart minden hónap utolsó pénteki napján, a szervezet jászberényi irodájában. A tanácsadók segítenek az őket megkeresőknek panaszlevél, méltányossági kérelem megfogalmazásában, ingyenes tájékoztatást adnak a pénzügyi ismeretek bővítése érdekében. Ezenkívül ügyfeleiknek segítséget nyújtanak a Pénzügyi Békéltető Testület eljárásának megindításában is.

(ia)

[Eredeti](#)

(Új Néplap, 2019. január 31., csütörtök, 4. oldal)

Jósdastopot hirdet a KDNP

A fogyasztóvédelmi hatósághoz fordul a kormánypárt

- Sok 100 forintos percdíjért "küldenek" csalók gyógyító energiát, és ezzel jó szándékú embereket csapnak be, ami ellen fel kell lépni, mert súlyosan sérül a vásárlók érdeke - mondta Harrach Péter, a kisebbik kormánypárt frakcióvezetője a telejósdkáknak kapcsán tartott tegnapi sajtótájékoztatóján. A KDNP a fogyasztók megtévesztése miatt a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatósághoz fordul, kérve a szolgáltatók tevékenységének alapos vizsgálatát. - A távgyógyítók, távjósok sok száz forintot húznak ki az emberek zsebéből, és okkal feltételezhető, hogy sok embert károsítanak meg - ezt már Rétvári Bence mondta. A KDNP alelnöke kitért arra, hogy nagyon sokfélék az ígéretek: van, aki azt hirdeti, hogy az angyalok segítségével gyógyít vagy választ ígér arra, hogy mikor nézhet valaki anyai örömek elé. Mások pénzbevonzó kódokat ígérnek vagy lottóhoroszkópot reklámoznak; van, aki önmagát egy görög istenről elnevezve a teljes bőséget vagy a jövő titkának megismerését ígéri. - Társadalmi igény nem mutatható ki a szolgáltatás iránt, s nem lehet más emberek becsapására építeni egy üzletet - tette hozzá a párt alelnöke. Harrach Péter megjegyezte: "a hibás terméket a forgalmazónak kell eltávolítania a polcra".

A termékbemutatóknak kapcsán már indítottak hasonló akciót a kereszténydemokraták, és utána a joghézagot érintően törvénymódosításokat kezdeményeztek, ami nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az ezekkel a visszaélésekkel kapcsolatos panaszok visszaszorultak. A telejósdkáknak kapcsán a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) 2017-ben már megvizsgálta a kérdést, és megállapította, hogy nyilvánvaló a kiszolgáltatók megtévesztése. A KDNP most azt kéri, a hatóság járjon utána, hol szabálytalan, törvénytelen ezen szolgáltatók tevékenysége.

Rétvári Bence (jobbra) az emberek biztonságát tartotta fontosnak

Baranyai

[Eredeti](#)

(Magyar Idők, 2019. január 31., csütörtök, 2. oldal)

Tejfehérjét találtak egy vegán jégkrémben

Nem jelölt tejfehérjét mutattak ki egy vegán címkével ellátott vanília jégkrémben. Gondot okozhat a tejallergiásoknak.

Tejfehérjét találtak egy vegán jégkrémben

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih), a spanyol élelmiszerbiztonsági hatóság jelentése alapján értesült arról, hogy tejfehérjét mutattak ki egy "vegán és vegetáriánus" címkéssel ellátott vanília jégkrémben. A holland gyártású termékből az Európai Unió nyolc tagállamába, köztük Magyarországra is szállítottak. A tejszennyezés érzékenyeknél allergiás reakciót okozhat a jégkrém elfogyasztása.

A termék adatai:

Márka és megnevezés: Bonvita, Bon Ice Dark (vaníliajégkrém), 100 g

Tételszám: L8/78

Minőség-megőrzési idő: 18.03.2020

RASFF referenciaszám: 2019.0201

A Nébih tájékoztatja a lakosságot, hogy a termék a tejszennyezés érzékeny fogyasztóknál allergiás reakciókat válthat ki, ezért esetükben a fogyasztása kerülendő.

A termékek a jelölés megfelelő kiegészítésével újra forgalomba hozhatók.

Az Európai Unióban jogszabály írja elő, hogy az élelmiszerek címkéjén fel kell tüntetni a leggyakrabban allergiát vagy intoleranciát okozó összetevőket, így a tejet is.

[Eredeti](#)

(babaszoba.hu, 2019. január 31., csütörtök)

Folytatódik a digitális világ akadálymentesítése

Az Európai Bizottság (EB) a 2015-ben közzétett digitális egységes piaci stratégia értelmében 2020-ig számos területen jogi és szakpolitikai intézkedések bevezetését javasolja a digitális piac megteremtése érdekében. A jogszabályi változások jelentős része már tagállami szinten is megjelent. A cél az információs technológiák és a digitális világ "akadálymentesítése", az abban rejlő lehetőségek maximális kiaknázása a gazdaság növelése [...]

The post Folytatódik a digitális világ akadálymentesítése appeared first on Márkamonitor.

Az Európai Bizottság (EB) a 2015-ben közzétett digitális egységes piaci stratégia értelmében 2020-ig számos területen jogi és szakpolitikai intézkedések bevezetését javasolja

a digitális piac megteremtése érdekében. A jogszabályi változások jelentős része már tagállami szinten is megjelent. A cél az információs technológiák és a digitális világ "akadálymentesítése", az abban rejlő lehetőségek maximális kiaknázása a gazdaság növelése érdekében. A bizottság álláspontja szerint ugyanis az EU jelenleg nem kamatoztatja teljes mértékben az adattechnológiákban rejlő lehetőségeket és az USA-hoz képest lassan reagál az adatforradalomra. A vállalkozásoknál folyamatban lévő digitális transzformációval együtt jár egy jelentős szabályozásbeli transzformáció is. A Big Datához és az adatkészletekhez való hozzáférés feloldásához az EB egy, az Európai Unión belüli adatkereskedelemre szabott jogi környezet kialakítását célozza, és különböző szakpolitikai és jogi megoldásokat vázolt fel az európai adatgazdaságban rejlő potenciál kibontakoztatása céljából, amelynek első, jelentős eleme a tavaly életbe lépett általános adatvédelmi rendelet (GDPR) bevezetése volt. A GDPR az elektronikus marketing szabályozását is célzó e-Privacy rendelettel közösen teremti majd meg azt az adatvédelmi keretet, amely elengedhetetlen annak biztosításához, hogy a Big Datából táplálkozó és mesterséges intelligencián (MI) alapuló technológiák alapjaként hasznosított nem személyes adatok szabadon áramolhassanak. Az adatvédelem az MI és IoT technológiákon alapuló üzleti modellek szerves részeként, az úgynevezett privacy by design elve mentén transzformálja a vállalkozások működését. Mivel az MI algoritmusok a környezetükben lévő adatok érzékelésével dolgoznak, melyek hatására autonóm cselekvésre képesek, ezért az adatvédelmi és biztonsági intézkedések a folyamat felépítése és működtetése során elengedhetetlenek. "Egy beszéd felismerő ügyfélszolgálati robot alkalmazása esetében például a transzparencia, megfelelő tájékoztatás, valamint a jogalap választása és felülvizsgálata nagyon fontos. Ugyanígy a szoftver alapú megoldásoknál, melyeknél algoritmusok humán beavatkozás nélkül végeznek hitelkockázat-értékelést és döntenek meghatározott fizetési módszer engedélyezéséről, vagy az ügyfél személyes preferenciáin alapuló ajánlat küldéséről, szükséges az automatizált adatkezelésre vonatkozó szabályok figyelembevétele" - mutatott rá dr. Bánczi Lea, a Deloitte Legal ügyvédje. A digitális akadálymentesítéshez az EB az adatvédelmen túlmenően további mintegy 30 szabályozási intézkedést irányzott elő, melyeknek a tagállami szinten való leképződése már megfigyelhető. Ezek közt említhető a szoftveres forráskódok megfelelő alkalmazásához is elengedhetetlen szerzői jog teljes modernizációja, illetve az IoT-eszközök algoritmikus alapú önálló működése esetén a szerződéses és szerződésen kívüli kárfelelősségi rendszerek átdolgozása. Az elektronikus marketingszabályok, az áruk internetes és egyéb távértékesítésére, valamint a digitális tartalomszolgáltatásra irányuló szerződések kidolgozása, reklámjogi, hírközlési, fogyasztóvédelmi szabályok és személyiségi jogi keretek megreformálása is ide sorolható. "Dinamikusan fejlődő új adatvezérelt üzleti modellek megjelenése láthatóan komoly jogi kihívásokat jelent. A technológiai fejlődés generálta új üzleti megoldásokat és stratégiákat le kell fordítani a jog nyelvére, így a piacra lépést megelőzően az új üzleti konstrukciókat be kell illeszteni a hazai és EU-s jogi környezetbe. Az MI alapú üzleti modellek bevezetését ezért minden esetben a fenti feltételeket és jogszabályi elvárásokat is szűrő jogi átvilágítással érdemes kezdeni, és az együttműködő partnereket is ennek megfelelően kell megválasztani. Szakítva a hagyományos megközelítéssel, a reaktív jogi megoldásokat felváltó, újszerű üzleti elgondolásokat támogató, valamint a dinamikusan változó szabályrendszerben megfelelő alkalmazkodást segítő jogi megközelítésre van szükség, amely a jogászoktól is magasabb szintű technológiai tudást és tájékozottságot vár el" - tette hozzá dr. Bánczi Lea. The post Folytatódik a digitális világ akadálymentesítése appeared first on Márkamonitor.

[Eredeti](#)

(markamonitor.hu, 2019. január 31., csütörtök)

Az élelmiszerek kettős minősége nem városi legenda

Nemrég napvilágra kerültek azoknak a vizsgálatoknak a részeredményei, amelyeket az Európai Bizottság (EB) közös kutatóközpontja végzett a kettős minőségű élelmiszerekkel kapcsolatban.

A vizsgálatban az ugyanolyan márkanév alatt, ugyanolyan csomagolásban árult termékek közötti különbségeket vették górcső alá. Az eredményekről és a hazánkat is érintő, várható lépésekről Zsigó Róbert élelmiszerlánc-felügyeletért felelős államtitkárt kérdezték a Kossuth Rádió csütörtöki Jó reggelt, Magyarország című műsorában. Az államtitkár a rádióműsorban kiemelte, hogy a magyar hatóság - a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, azaz a Nébih - már korábban végzett ilyen jellegű vizsgálatokat, ahogy más V4 országok nemzeti hatóságai is. A vizsgálatokhoz ugyanazon gyártók ugyanolyan márkájú termékeit vásárolták meg, jellemzően németországi, ausztriai, olaszországi boltokban, illetve a V4-országok üzleteiben. Az összehasonlító vizsgálatokból kiderült, hogy - például - a Magyarországon, illetve a Nyugat-Európában kapható, ugyanazon márkájú élelmiszerek többsége más összetételű, és többször rosszabb minőségben kerülnek forgalomba a magyar boltokban. Zsigó Róbert elmondta: Ezt az eredményt hozta a többi V4-es ország hatósági vizsgálata, de a románok, a horvátok és a bolgárok is erre jutottak. A V4-ek emiatt közösen fordultak az EB-hez, indítványozva azt, hogy - mivel a jogi megoldás brüsszeli hatáskör - egységes uniós jogi szabályozás szülessen "ezen kettős mérce, a nyugat- és kelet-európai polgárok közötti különbségtétel megszüntetésére" - mondta. "Na ugye!" A vizsgálat, amelynek részeredményeit most közölték, valójában előzetes kutatás volt, egy hónapok óta zajló átfogó európai vizsgálat előkészítésének része, illetve módszertanának kidolgozása. A módszertan az eredmények alapján működőképes - nyomatékosította az államtitkár, hozzátéve azt is: az előzetes értékelésekről azt tudja mondani, hogy "na ugye", hiszen több éve állítja a magyar hatóság, a magyar kormány és a V4-ek, "hogy igenis, a kettős minőségű élelmiszerek jelensége létezik". A vizsgálat során a 64 termékből, amelyet Németország, Belgium, Hollandia, Franciaország, Ausztria, Csehország, Szlovákia és Magyarország áruházainak polcairól szereztek be, húsz esetben találtak egyértelműen különbséget ugyanazon gyártó ugyanazon termékei között. "Mi ezt mondjuk már évek óta" Az illetékes uniós biztost idézve Zsigó Róbert azt mondta: ezzel kiderült, hogy az élelmiszerek kettős minősége nem legenda, "de mi ezt mondjuk már régóta". Az államtitkár emlékeztetett rá, hogy a Mezőgazdasági és Halászati Tanács hétfői, brüsszeli ülésén Nagy István agrárminiszter is azt hangsúlyozta, hogy Magyarország abban érdekelt, hogy ez ügyben egységes uniós jogi szabályozás történjen. A "valódi" nagy uniós vizsgálatához a termékek beszerzése már decemberben megtörtént, ennek során 19 uniós tagállamból százféle termékmintát vettek. Már folyamatban van egy olyan részletes vizsgálat is, amely az élelmiszereken található jelzést vizsgálja, ennek kapcsán konzultációk várhatók a gyártókkal, "és ha kell, laboratóriumi vizsgálatok is történnek" - mondta az államtitkár. Az egységes európai szabályozás tekintetében tehát most az EB-nél van a labda - mondta Zsigó Róbert -, de fontos megemlíteni, hogy a Nébih is részt vesz az EB kutatóközpontja által végzett vizsgálatokban, a módszertan kidolgozásában és a mintavételekben is. "Ezután is kiállunk a magyar vásárlók érdekeiért, megpróbáljuk elérni, hogy a tisztességtelen vállalkozások ne kerüljenek be a piacra, vagy kikerüljenek onnan. Amíg nem lesz megnyugtató európai szintű megoldás, addig mindenkinek azt javasoljuk,

hogy a Magyarországon megtermelt alapanyagokból, Magyarországon feldolgozott élelmiszereket vásároljanak inkább" - hívta fel a figyelmet az államtitkár. Elfogadhatatlan a kettős mérce Az élelmiszerek kettős minőségének gyakorlatát megszüntető szabályozás hiánya miatt a V4-országok agrárminiszterei már a tavaly decemberi Mezőgazdasági és Halászati Tanács-ülésen elégedetlenségüket fejezték ki. Ekkor Nagy István agrárminisztert azt hangsúlyozta: elfogadhatatlan, hogy a kelet-európai tagállamok állampolgárait másodrendűként kezeljék a multinacionális élelmiszeripari cégek. Az Európai Bizottság 2018 áprilisában mutatta be a fogyasztóvédelmi jogszabályokat módosító csomagját, mely a kettős minőség jelenségének kezelésére is tartalmaz javaslatokat. A jogszabálytervezetből a fogyasztóvédelmi munkacsoportban folytatott tárgyalások során aztán kikerült az élelmiszerek kettős minőségének gyakorlatát megszüntető rendelkezés. A téma mezőgazdasági vonatkozásai miatt a visegrádi országok agrárminiszterei kérték a tanács elnökségi feladatait 2019 első félévében ellátó Romániát, hogy kezelje kiemelten a kérdést, illetve, hogy folyamatosan tájékoztassa a Mezőgazdasági és Halászati Tanácsot a tárgyalások fejleményeiről. A V4-országok miniszterelnökei 2017 októberében közös nyilatkozatban ítélték el az élelmiszerek kettős minőségének jelenségét.

[Eredeti](#)

(infokiskunfelegyhaza.hu, 2019. január 31., csütörtök)

Bár vizsgálta az ügyet, végül zöld utat adtak a Media Markt és a Tesco együttműködésének

Bár vizsgálta az ügyet, végül zöld utat adott a Media Markt és a Tesco együttműködésének a Gazdasági Versenyhivatal. A műszaki cikkekkel foglalkozó vállalat országosan összesen kilenc Tesco áruházban veszi át az elektronikai üzletág irányítását, és árulhatja termékeit a kiskereskedelmi üzletek területén is. A GVH sajtószóvivője elmondta, hogy elsősorban azt vizsgálták, hogy mennyire torzítja a versenyt az így kialakuló piaci koncentráció. Kollár Kingát hallják.

[Eredeti](#)

(Trend FM, 2019. január 31., csütörtök, 17 óra)

Tovább dagad a Wizz Air-botrány: ezért különösen kiakadtak az utasok

Azt tudja az ember, hogy olcsó húsnak híg a leve, és a fapadosoknál mindenért külön fizetni kell, de hogy akkor sem hozzák el a csomagot, ha az ki van fizetve, és még csak nem is szólnak az utasoknak, az már több a soknál! A Wizz Air előre nem látható időjárási viszonyokra hivatkozik, Budapest Főváros Kormányhivatala vizsgálatot indított.

Csak néhány utas bőröndjét hozta el a teljes utaslétszámmal repülő Wizz Air hétfői járata Dubaiból Budapestre, ráadásul a cserben hagyottak csak jóval a leszállás után, egy utastársuktól értesültek arról, hogy feleslegesen várakoznak a poggyászkiadónál. Úgy tűnik, semmit sem tanult a Wizz Air abból a 32 millió forintos fogyasztóvédelmi bírságból, amit többek közt a kellő szakmai gondosság hiánya miatt szabott ki rá a Pest Megyei Kormányhivatal tavaly. Múlt hétfőjén a Dubaiból Budapestre tartó járat utasainak a poggyászát hagyta az Egyesült Arab Emírségekben a légitársaság úgy, hogy erről egy szót sem szólt utasainak. A cég a% Ripost% megkeresésére azt közölte: "Az erős ellenszél és a Budapestre előre jelzett hó miatt a szokásosnál több üzemanyaggal kellett elindulnia a gépnek. Ezért, illetve a feladott poggyászok szokatlanul nagy mennyisége és tömege miatt több poggyászt felszállás előtt kirakodtak, hogy a repülőgép a megengedett súlyhatáron belül maradjon." - mondja a -nak Ágnes, aki szintén hiába várta a bőröndjét. "A kapitány tudta, hogy rengeteg utas bőröndjét nem viszik el, ám sem a felszállás előtt, sem az út során, de még a leszállást követően sem jelezte ezt az utasoknak. Ott ment el mellettünk a személyzet többi tagjával együtt a poggyászkiadónál, de még akkor sem szólt, hogy hiába várjuk a bőröndünket! Végül egy utastársunktól tudtuk meg, hogy mi történt. A fáradt emberek egyszerre rohamozták meg a poggyászkezelési irodát, hogy panaszt tegyenek. Szörnyű káosz volt. Erre nincs mentség, ez elfogadhatatlan!" Ágnes 25 ezer 600 forint poggyászdíjat fizetett egy extra szolgáltatásért, amelyet nem teljesítettek. "A történetek után az lenne a minimum, hogy valóban sajnálják, ami történt, és igyekeznek jóvá tenni" - teszi hozzá egy másik cserben hagyott utas, Danku Adrienne. " Ehelyett kaptam egy sablonértesítést, hogy várhatóan kedden hozzák majd Budapestre a kint hagyott csomagomat." A károsultak között van egy korábbi légiutas-kísérő is. "A Wizz Air az utasbiztonságra hivatkozva próbálja lerázni a felelősségét és elfedni a profitéhségét. Pedig az internetes foglalásnak köszönhetően pontosan tudják, hogy egy adott gépen hány utas lesz és milyen súlyú bőröndöt visz magával. Ám a cég inkább kaszált" - vélekedik. "Ilyen esetben nem áll a kapitány rendelkezésére információ, hogy mely utasok csomagját pakolták ki a földi kiszolgáló személyzet tagjai" - védekezik a cég. "A légitársaság ugyan tudja, hogy hány jegyet, illetve poggyászfeladást értékesített egy adott járatra, ám a ténylegesen megjelent utasok száma és a feladott poggyászok összsúlya csak az indulás előtti pillanatokban áll a rendelkezésünkre." Vagyis arra játszottak, hogy lesznek, akik annak ellenére nem utaznak, hogy kifizették a jegyet vagy nem használják ki a megadott maximális súlyt. A Wizz Air a -nak adott válaszában az utasok és a repülés biztonságára hivatkozik. Csakhogy azt garantálni lehetett volna akkor is, ha nem töltik túl a gépet, és ha már a csomagokat le kellett venni, kötelességük lett volna erről tájékoztatást adni és mielőbb az utasok után vinni.

[Eredeti](#)

(ripost.hu, 2019. január 31., csütörtök)

Nívó

Ön kapott már vagy egyáltalán eszébe jutott, hogy egy fogpótláskor kérjen a fogorvosától jótállási jegyet? Ugye nem? Pedig kellene. Ennek kapcsán beszélgetünk ma arról, hogy milyen fogyasztói jogaik vannak a gyógyászati segédeszközök vásárlása esetén, mert hogy azt gondolom, hogy nagyon nem tudjuk, illetve nagyon nem is tudunk élni vele. Aztán, hallották már olyat, hogy a bank köt hitelfedezeti biztosítást az ügyfeleire, az ügyfelei egy

csoportjára? Nem? Pedig ez is létezik. Rögtön és gyorsan hozzáteszem, hogy ne reménykedjenek, bizony az ügyfelek fizetik ennek a díját meg. De hogy is van ez pontosan és eshetünk-e két szék között a pad alá. Ezek a legfontosabb kérdések, ennek kapcsán azt gondolom, ezt fogjuk végigbeszélni. A következő kérdésem a mai műsor folyamán az, hogy mi van akkor, ha a kerékbilincstől megsérül az autónk? Például és ez azt gondolom nagyon sokszor előfordulhat, össze-vissza karcolják a felnit. Mit lehet tenni ilyen esetben, egyáltalán lehet-e valamit? Aztán, megint foglalkozunk a webes vásárlással, de ezt én most már becsület szavamra ígérem, mert három hete tologatjuk ezt a témát, pedig nagyon fontos. Azt, hogy indoklás nélkül el lehet állni a szerződéstől 14 napig ezt mindenki jól tudja már, szerencsére, de azt már a kereskedők sem mindig és élek a gyanúval, hogy talán nem véletlenül, hogy a termékek nagy részét bizony ki is próbálhatja a vevő, azaz egyszerűen jogsértő előírni, hogy csak bontatlan terméket vesznek vissza. És még egy restanciánk van, mégpedig az ilyenkor szokásos aktualitások közül, szintén hetek óta toljuk a nyugdíjpénztárak ügyét. Most nagyon aktuális, mégpedig azért, mert a következő hetekben a legtöbb pénztártagnak már meg kell kapnia a saját pénztárától a tavalyi elszámolást és megint elmondom, csakúgy, mint a múlt héten, hogy jó előre szólok, ne nagyon lepődjenek meg, nem túl kecsesítőek a számok. Nyilván ilyenkor sokan elgondolkodnak azon, hogy talán egy másik pénztár jobban teljesített, de vajon örökre oda vagyunk kötve a mienkhez vagy van ezek között átjárás? Erről fogunk beszélgetni és arról, hogyha igen, hogyan tudják megtenni ezt a legfájdalommentesebben és a leggyorsabban. Szakértő vendégeim a stúdióban Binder István, a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti szóvivője, dr. Kecskés András ügyvéd, parkolási szakértő és Siklósi Máté fogyasztóvédelmi szakértő. Címkék: nyugdíjpénztárak, elszámolás, kötvény-, részvényhozamok, befektetési kosár.

[Eredeti](#)

(KlubRádió, 2019. január 31., csütörtök, 14 óra)

Pénteken hatályba lép a világ legnagyobb kereskedelmi megállapodása

Holnap, február 1-jén hatályba lép az EU és Japán közötti gazdasági partnerségi megállapodás. Ezzel a világ legnagyobb nyitott kereskedelmi övezete jön létre, mely 635 millió embert foglal magában,...

Holnap, február 1-jén hatályba lép az EU és Japán közötti gazdasági partnerségi megállapodás. Ezzel a világ legnagyobb nyitott kereskedelmi övezete jön létre, mely 635 millió embert foglal magában, és a világ teljes GDP-jének csaknem egyharmadát termeli meg. Az új szabadkereskedelmi övezet létrejöttének az európai és japán vállalkozások és fogyasztók egyaránt hasznát fogják látni - mutat rá összefoglalójában az Európai Bizottság. A Japánba exportáló uniós cégek eddig 1 milliárd euró összegben fizettek vámokat éves szinten. A holnap hatályba lépő gazdasági partnerségi megállapodás ezeknek a vámoknak a túlnyomó többségét el fogja törölni. A megállapodás teljes körű végrehajtásakor az EU-ból Japánba exportált termékek 97%-a esetében megszűnnek a vámok. A megállapodás több, régóta fennálló nem vámjellegű akadályt is felszámol, például a személygépjármű-kereskedelem terén, számos akadályt elhárít azoknak a nagy uniós exportőröknek az útjából, amelyek élelmiszeripari termékekkel és italokkal látják el a 127 millió főt számláló japán piacot, és sok más ágazat exportlehetőségeit is növelni fogja. Az EU-Japán kereskedelem

éves szinten közel 36 milliárd euróval bővíthet a megállapodás teljes körű végrehajtásával. Az uniós mezőgazdasági exportot illetően a megállapodás: eltörli a japán vámokat számos uniós sajtféle és az EU-ból importált borok esetében; lehetővé teszi, hogy az EU számottevően növelje marhahúsexportját, továbbá hogy feldolgozott sertéshúst vámmentesen, friss sertéshúst pedig szinte vámmentesen exportáljon Japánba; biztosítja több mint 200, Európában előállított és uniós földrajzi jelzéssel ellátott minőségi termék, köztük a szegedi téliszalámi oltalmát Japánban. A megállapodás a szolgáltatások piacának megnyitását is biztosítja, különös tekintettel a pénzügyi szolgáltatásokra, az e-kereskedelemre, a távközlésre és a közlekedésre. Ezenfelül: megkönnyíti, hogy az uniós cégek bejussanak 54 japán nagyváros közbeszerzési piacaira, és országos szinten felszámolja a japán közbeszerzésekben való részvételt hátráltató akadályokat a gazdasági szempontból fontos vasúti ágazatban; a vámok eltörlését megelőző - akár hét évre is - átmeneti időszakot vezet be az EU számára érzékeny kérdést jelentő területeken, pl. az autóiparban. A megállapodás külön fejezetben átfogóan foglalkozik a kereskedelemmel és a fenntartható fejlődéssel, konkrét kötelezettségvállalást fogalmaz meg az éghajlatvédelmet szolgáló Párizsi Megállapodás végrehajtásáról, több olyan elemet is tartalmaz, amelyek könnyebbé teszik a kis- és középvállalkozások számára, nagyon szigorú munkaügyi, biztonsági, környezetvédelmi és fogyasztóvédelmi előírásokat határoz meg, és teljes védelmet biztosít a közszolgáltatásoknak.

[Eredeti](#)

(portfolio.hu, 2019. január 31., csütörtök)

Méheket mérgez a Destruktor

NÉBIH Megtiltotta a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal a kifejezetten mézelő méheknek szánt Destruktor 3,2 százalékos koncentrátum összes gyártási tételének forgalmazását, felhasználását, és felhasználói szintig kivonta a piacról a mérgező szert, mert - a United Pharma több más készítményéhez hasonlóan - fipronilszennyezést mutattak ki benne.

MTI

[Eredeti](#)

(24 Óra, 2019. február 01., péntek, 7. oldal)

"Hülyeség és átverés a telejósda"

Harrach Péter és a KDNP nekiment a távgyógyítóknak

A "szakemberek" borsos percdíjakért osztják az áldást és küldik az energiát

MAGYARORSZÁG Betiltaná a tévés jósműsorokat a KDNP. Első körben a fogyasztóvédelmi hatóságot kérték fel: vizsgálja meg a telejósdaék működésének jogszerűségét! Ha a szervezet nem találna fogást az angyali áldást, rontást, szerelmi oldást és kötést borsos áron áruló tévéműsorokon, akkor a kisebbik kormánypárt kész törvényt is módosítani.

- Régóta érlelődő gondolat volt, hogy valamit lépünk, de nehezen megfogható ez a dolog, mert ügyesek a csalók. Tulajdonképp azt kell jogilag alátámasztanunk, hogy amit csinálnak, az egy hülyeség, mindenki által látható átverés - fogalmazott a Blikknek Harrach Péter (71).

A politikus szerint a telejósdaék működése adatvédelmi jogszabályokat sért, megtevesztő reklámokat használ és tiltott gyógyító tevékenységet végez azáltal, hogy gyógyító energiák küldését hirdeti. Ezekkel a jogi érvekkel szorongatnák meg első körben a telejósdaékat.

- Ha nem lehetséges, akkor több törvény módosításával vetünk gátat az emberek becsapásának - mondta Harrach.

- Helyes, ha tisztességre tanítják a csalókat - kommentálta Robelin, az egykori Budapest Tv jósnője, aki több éve háttal fordított a televíziózásnak, mint mondja, azért, mert nem tudta felvállalni a színvonaltalanságot, ahova a hivatása süllyedt. - Ez ma csak a lehúzásról szól. A mostani tévés jósok nem segíteni akarnak, hanem az a céljuk, hogy minél többen hívják őket. Egy darabig próbáltam küzdeni a jelenség ellen, végül távoztam a képernyőről - fogalmazott Robelin.

Fischl András "Frabato" szerint a jóslás olyan spirituális életviteli tanácsadás, amihez szükséges a személyes kontaktus.

- Ismerek olyat az ügyfeleim közül, aki 90 ezres telefonszámlát fizetett - kezdte Frabato. - Mindössze kétszer hívott telejósdaékat, ráadásul alig pár percet beszélt a jóssal, de a 15-20 perces várakozási időt is felszámolják a hívóknak - árulta el a kulisszatitkokat.

Seprényi Fanni jósnő szerint azonban megalapozatlanok a támadások.

- Több száz olyan élethelyzettel találkoztam, amikor a hívó nehéz sorsáról mesélt, amin végül igen is sokat segített a szívből jövő beszélgetés. Az, aki igazán hisz, visszahív, és pozitív változásról számol be.

Bejegyzett szakma

A jóslás mint asztrológiai és spiritiszta tevékenység a hivatalos szakmai besorolásban szerepel a TEÁOR 9609-es szám alatt egyéb személyi szolgáltatásként. Érdekesség, hogy ide tartoznak még többek között a tetoválók, cipőpucolók, családfakutatók, házasságközvetítők és a személyi kísérek is.

A hülyeséget betiltani

KOMMENTÁR - Vajta Zoltán újságíró

Aligha érte meglepetésként a telejósdaékat, hogy a KDNP rájuk uszította a fogyasztóvédelmet: látnokok ők, persze, hogy ezt is látták előre. A tévés jósoknak már adventkor tudniuk kellett, mire készülnek majd január végén a politikusok. Harrach Péter frakcióvezető tavaly még csak azon törte a fejét, mivel lepje meg szeretteit karácsonykor, amikor a telejósdaékat már tanácskoztak, hogy miként védjék majd meg a mundér becsületét.

Küldjenek-e például rontást a szemfüles fogyasztóvédőre, aki álruhában próbavásárlóként angyali áldást kér az ügyeletes teleboszorkánytól? Vagy elég csak mosolyogva hátradőlniük a stúdióban? Hiszen látnoki képesség nélkül is tudja bárki, hogy hiszékeny emberek és csalók mindig voltak és lesznek, a hülyeséget úgysem lehet törvénnyel szabályozni.

Kiakadt

A KDNP-s Harrach Péter megelégtelte az átverést

Borsos áron

Ábránkon láthatja, hogy a telejósok borsos percdíjért kínálnak megoldást szerelmi, anyagi és szakmai problémákra

Elítéli

Frabato szerint egyik ügyfele telejósánál kért tanácsot, 90 ezres telefonszámát kapott

Kiszállt

Robelin kiszállt, mert, mint mondta, már csak a lehúzásról szól a telejósda

Különbséget kell tenni

Seprenyi Fanni jósnő szerint nem szabad összekeverni a tisztességes jósokat a távgyógyítókkal

Blikk-információ, Vajta Zoltán

[Eredeti](#)

(Blikk, 2019. február 01., péntek, 4. oldal)

Azt hiszik a gyerekek, veszélyesebb a chips a nyers húsnál

A legtöbb magyar gyerek veszélyesebb ételkészítménynek tartja a chipset és a kólát a darált húsnál vagy épp a tojásnál. Rosszul értelmezik az egészségtelen és a veszélyes fogalmát.

TÁNYER Keverik a szezont a fazonnal a hazai általános iskolások. A Nemzeti Élelmiszerláncbiztonsági Hivatal (Nébih) friss vizsgálatának eredménye szerint a gyerekek nem érzik a különbséget a táplálkozástudomány és az élelmiszer-biztonság fogalmai között. Az előbbi ugyebár - leegyszerűsítve - azzal a kérdéskörrel foglalkozik, hogy mit, mikor és mennyit együnk vagy ne együnk, hogy egészségesek maradjunk. Az utóbbi pedig azzal, hogy milyen ételkészítménnyel hogyan bánjunk, hogyan fogyasszuk, hogy ne betegedjünk meg tőle.

Az igaz, hogy a chips és a kóla egészségtelen, tehát, ha úgy vesszük, hosszú távon veszélyes. De a nebulók élelmiszerbiztonsági szempontból is veszélyesebbnek vélték például a darált húsnál, a tojásnál vagy a franciasalátánál. Pedig ez utóbbiak ebből a megközelítésből jóval veszélyesebbek. Az Európai Élelmiszer-biztonsági Hivatal jelentése szerint - amiről a Laboratorium.hu készített összefoglalót - az élelmiszer-eredetű megbetegedések oka 44,8 százalékban hús és egyéb hústermék, 9 százalékban tojás és tojástermék, illetve (ahogy hivatalosan fogalmazzuk) az a forrása, azokhoz köthető.

A Nébih azért is tartja lényegesnek ezt a kérdéskört, mert szerinte egyértelmű, hogy a rossz szokásainkat felnőttkorban is visszük tovább, és akkor már csak jelentős erőfeszítések árán tudjuk megváltoztatni. A szakemberek szerint a helyes tudás átadásában a szülők mellett a pedagógusoknak is óriási szerepük van. Ezzel Dömölki Livia, az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület élelmiszer-szakértője is egyetért. Szerinte is az oktatásnak van a legnagyobb szerepe a helyes ismeretek kialakításában.

- Én rendszeresen jártam korábban általános iskolákba, ahol a hatodik osztályosoknak tartottunk előadást a témában. A 12 éves gyerekek a legbefogadóbbak. Interaktív módon elmeséltük nekik, milyen ételkészítmény milyen veszélyt rejt. Ezt nagyon jó ötletnek tartom, sokat segíthet abban, hogy különbséget tudjanak tenni az ételkészítmények biztonságossága és az egészségre gyakorolt hatása között - húzta alá a Borsnak

Kinek mi a legfontosabb?

A kérdésre, miszerint minek kell szerepelnie az élelmiszer csomagolásán, a legtöbb gyerek (489) a lejárat dátumot emelte ki, csak ezután következtek az összetevők. Kiderült az is, hogy 180 diák tartja kötelezőnek a származási hely feltüntetését a csomagoláson.

Grafikon

Mely élelmiszereket tartod élelmiszerbiztonsági szempontból kockázatosnak?

BBA

[Eredeti](#)

(Bors, 2019. február 01., péntek, 18. oldal)

15 város, ahol már elkezdtek az autókat kitiltani az utcákról

Európa jár az élen az autómentes kezdeményezésekben, de már Amerikában is egyre több nagyváros korlátozza a pöfögést.

Az Oxford Egyetem 2018-as [tanulmánya szerint](#) Európában évente 10 ezren halnak meg korábban az autók károsanyag-kibocsátása miatt, aminek jelentős részéért a dízelautók felelősek. A Business Insider [összegyűjtött](#) tizenöt nagyvárost, ahol már megtették az első lépéseket a légszennyezés csökkentése és az egészségesebb városi levegő érdekében.

Párizs

A francia főváros levegője az egyik legszennyezettebb Európában, csak Moszkva áll rosszabbul a nagyvárosok között. Ezért az 1997-es évjáratnál öregebb járműveket kitiltották hétköznapokon a belvárosból, a városvezetés pedig 2020-ra bizonyos útszakaszokra csak elektromos autókat fog beengedni. Ráadásul minden hónap első vasárnapja autómentes nap: a belvárosban reggel 10 és este 6 óra között nem lehet autóval közlekedni, amit aztán a város többi részére is kiterjesztették.

Madrid

Spanyolország fővárosában 2018 november végétől korlátozzák a 2000 előtt forgalomba állt gázüzemű, és a 2006 előtti dízelautók behajtását. A szabály életbelépésének első napján, november 30-án a legforgalmasabb útszakaszon [harmadával csökkent a forgalom](#). 2020-tól még tovább fogják szigorítani a szabályokat: semmilyen gázüzemű és dízelautó nem lépheti át a város határát. A szabályszegők 100 eurós büntetésre számíthatnak.

Oslo

A norvégok öles léptekkel haladnak afelé, hogy 2030-ra karbonsemlegessé tegyék a fővárost, és a tervükben nagy szerepet kap az autók korlátozása is. 2019-re több autómentes szabályozás lépett életbe: korlátozzák a behajtást személyautóval a belvárosba, 700 parkolóhelyet megszüntettek, és több sétálóövezetet is kialakítottak. A város polgármester-helyettese állítja, hogy 2020-ra a teljes belvárost autómentessé teszik.

London

2018 októberében a londoni City utcáinak felét gyalogos övezetté nyilvánították – ez azt jelenti, hogy ezeken a területeken korlátozzák az autók, buszok, taxik forgalmát. 2019 áprilisától pedig minden személyautó sofőrjének, még az Uber- és taxisofőröknek is napi 14,70 fontos (több mint 5 ezer forintos) behajtási díjat kell fizetni.

Brüsszel

Brüsszelben alacsony emissziós zónákat alakítottak ki, ahova öregebb és szennyezőbb autókkal tilos behajtani – ha valakit kiszúr a kamerás ellenőrzőrendszer, 400 eurós bírságra számíthat. A város azt tervezi, hogy 2030-ra az összes dízelautót kitaltsa az utakról.

New York

Az Egyesült Államok legnagyobb városa még kissé le van maradva az európaiaktól, de a kontinensen még mindig előremutatónak számít az autók szabályozását tekintve. Először a város turisták által leginkább kedvelt pontjain korlátozták az autós forgalmat – ilyen a Times Square, Herald Square vagy a Madison Square Park –, 2018-ban a Central Park területéről is teljesen kitiltották az autókat.

Koppenhága

A dán fővárosban a biciklisek uralkodnak: a lakosok fele választja a bringát a mindennapos közlekedésre, és Európában itt az egyik legalacsonyabb az autótulajdonosok aránya. Koppenhágában már az 1960-as években elkezdték a közlekedést a gyalogosokra és kerékpárosokra szabni: rengeteg a gyalogos zóna, a biciklisforgalomra pedig már főutakat hoznak létre. Ezt megfejelve Dániában tilos lesz benzin- vagy dízelautót vásárolni 2030-tól.

Róma

Rómában a légszennyezés már az ókori építészeti emlékek fennmaradását veszélyezteti: egy 2017-es minisztériumi tanulmány szerint 3600 kőépítmény és 60 bronzszobor károsodott súlyosan a szennyezett levegő miatt. A város ezért 2024-re ki akarja tiltani a dízeleket a központból, továbbá egy sor ideiglenes intézkedést hozott: bizonyos napokon csak páros vagy páratlan számvégződésű rendszámmal lehet közlekedni – amit nehezen tudnak betartatni a rendőrök, sokan úgy játsszák ki a szabályt, hogy vesznek egy használt autót alternatív rendszámmal.

Milánó

Észak-Olaszország gazdasági központja 2019 januárjától megtiltotta az öregebb dízelautók közlekedését hétköznaponként. A szabályt pedig fokozatosan terjesztik ki egyre több autóra, hogy 2030-ra teljesen betiltsa a dízeleket.

Athén

A görögök is a páros-páratlan rendszámossal próbálkoznak a városközpontban, továbbá bizonyos napokon tilos a belvárosba hajtani dízelautóval. 2025-re az összes dízel kitiltják a városmagból.

Mexikóváros

A hegyek által körülfogott mexikói főváros (elővárosokkal együtt több mint 20 millió lakosával) egykoron a világ egyik legszennyezettebb városa volt. Azóta sokat javult a helyzet a szigorúbb szabályozásnak köszönhetően, például az autózóknak heti egy napra megtiltják, hogy kocsival közlekedjenek. 2008-tól a szombatokat autómentes nappá nyilvánította a városvezetés, amitől a károsanyag-kibocsátás 15 százalékos csökkenését várták, de nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket: nem változott számottevően a légszennyezettség, mert az emberek taxira vagy autómegosztásra váltottak.

Bogotá

Kolumbia fővárosa már 1974-ben elindította autómentes programját, a Ciclovíát: minden vasárnap reggel 7 és délután 2 óra között több mint száz kilométernyi utat zárnak le az autósok előtt, ami a város lakosságának negyedét, közel 1,7 millió embert – gyalogost és bringást – vonz rendre az utcákra.

Frankfurt am Main

2018. szeptemberben a német szövetségi bíróság arra kötelezte a várost, hogy kitaltsa az utcáiról szinte az összes dízelautót, mintegy 60 ezer autót, kivéve a legújabbakat. Az ítélet nagy vihart kavart, de a német pénzügyi központ városvezetésének nincs mit tenni, mint 2019-ben bevezetni a szabályokat.

Berlin

Berlin is hasonló sorsra jutott, mint Frankfurt: minden 2015-nél korábban forgalomba helyezett dízelautót ki kell tiltania bizonyos városrészekből. Mintegy 200 ezer autót érint a rendelet, ami 2019. áprilisban lép életbe.

Amszterdam

Hollandiában eleve nagy hagyománya van a biciklis közlekedésnek, de a kormány olyan cselekvési tervet tett közzé, amivel újabb 200 ezer biciklist csábítanak az utakra, valamint 2030-tól csak károsanyagkibocsátás-mentes járművel lehetne közlekedni. Ezzel együtt Amsterdamban közel 350 millió eurót (több mint 100 milliárd forintot) különített el a kerékpáros infrastruktúra bővítésére és a bicikliparkolás javítására.

(Forbes 2019. február 2., szombat)

ÁLLAMTITKÁR: MÁR TÖBB MINT KÉTEZER ELEKTROMOS AUTÓRA KÉRTEK TÁMOGATÁST

Népszerű az elektromos autók megvásárlását támogató pályázat, meghirdetése óta több mint kétezer ilyen gépjármű beszerzéséhez kapcsolódó igény érkezett, minden második esetben már a kifizetés is megtörtént – közölte az Innovációs és Technológiai Minisztérium fenntarthatóságért felelős államtitkára szombaton az MTI-vel.

Weingartner Balázs közleménye szerint a pályázat 2018 nyarán lezárt első részében a 2,3 milliárd forintos keret terhére mintegy 1600 autóra érkezett támogatási kérelem. A december végi adatok szerint ebből csaknem ezerre már ki is fizették az igényelt támogatást. Az első ütemben leadott eredményes pályázatokra utófinanszírozási konstrukcióban kapják meg a támogatást a nyertesek.

A tárca annak érdekében, hogy minél többen vásárolhassák meg a környezetkímélő gépjárműveket, az elszámolás benyújtásának végső határidejét június 30-áig meghosszabbította.

Weingartner Balázs a 2018 októberében újraindított kiírással kapcsolatban közölte: eddig 414 autóhoz igényelt támogatást 368 pályázó. A második ütemben a már hárommilliárd forintos támogatási keret terhére beérkezett igények közül mostanáig 183 pályázatról született döntés. Fontos különbség, hogy az új pályázati rendszerben a legfeljebb 1,5 millió forintos összeget előfinanszírozás keretében kapja meg a pályázó, ezzel is segítve a mielőbbi autóvásárlásokat. A fenntarthatóságért felelős államtitkár kiemelte: a pályázat célja, hogy a minisztérium hozzájáruljon a környezetkímélő járművek elterjedéséhez Magyarországon. A kormány számára fontos, hogy olyan programokkal támogassa a családokat, amelyeknek köszönhetően nemcsak az anyagi terhek csökkennek, hanem mérséklődik a környezetszennyezés is. A program sikerességét mutatja, hogy a régióban hazánkban értékesítik a legtöbb elektromos járművet. A jelenleg is nyitott pályázatban a bruttó vételár 21 százalékára lehet legfeljebb 1,5 millió forint támogatást igényelni. A maximális bruttó vételárát a minisztérium a korábbi 15 millióról 20 millió forintra emelte – emlékeztetett.

Folyamatosan épül ki az elektromos autózás térnyerését támogató infrastruktúra is, a töltőhelyek telepítéséhez önkormányzatok igényelhetek támogatást, és közülük 23 tavaly év végéig mintegy ötvenet létesített – írta.

(Magyar Idők 2019. február 2., szombat)

Minden tizedik vevő hitelből vásárolt karácsonyra

Az ajándékokat illetően tavaly már csökkent a mobilok és a tabletek népszerűsége, ahogyan az utazásé is, a családdal töltött minőségi idő azonban felértékelődött

Már jó előre készültek a karácsonyi és szilveszteri kiadásokra, jellemzően otthonukban töltötték az ünnepeket, és ezúttal is a szeretteikkel töltött időt tekintették az igazi ajándéknak a családok tavaly év végén.

Tavaly karácsonykor és szilveszterkor ötből kettő válaszadó több kiadást engedhetett meg magának, mint 2017-ben – arányuk tíz százalékkal meghaladja azokét, akik csökkenő kiadásokról számoltak be – derült ki a Provident Pénzügyi Zrt. hatszáz fős felméréséből. A bővülő lehetőségek annak is köszönhetőek, hogy a résztvevők mintegy fele előtakarékoskodott, azaz jó előre félretette az ajándékokra és ünnepi menüre szánt összeget. Csakúgy, mint 2017 végén, most is csupán minden tizedik válaszadó finanszírozta hitelből az ünnepi kiadásokat, míg minden hetedik kutatásban résztvevő a munkáltatójától kapott év végi jutalmakból fedezhette a költségeket.

A válaszadók közel egyharmada húsz- és ötvenezer forint közötti összeget fordított az ünnepekre, és majdnem ugyanannyian ennél többet, akár ötven–százezer forintot is megengedhettek maguknak. Arra a kérdésre, hogy a karácsonyi és szilveszteri kiadások miatt le kell-e mondaniuk valamiről az újév első hónapjaiban, a kutatásban résztvevők a korábbi években megszokott optimizmussal nyilatkoztak: hetvenöt százalékuk úgy véli, hogy nem kell meghúzniuk a nadrágszíjat.

A tavalyi évben a válaszadók negyvenhat százaléka élelmiszerre, míg harminckilenc százalék az ajándékokra költötte a legtöbbet az ünnepek során. A megkérdezettek jellemzően otthon, családi körben töltötték az ünnepeket, illetve, akik elutaztak, ők is leginkább a rokonokat látogatták meg.

Ami az ajándékokat illeti, tavaly tovább csökkent az elektronikai eszközök, például a mobiltelefonok és tabletek népszerűsége. Míg 2016-ban ezek számítottak a legkedveltebb és legkeresettebb ajándéknak, addig 2018-ban a megkérdezettek mindössze kilenc százaléka tervezte, hogy ebből a termékkörből választ szeretteinek ajándékot. A 2017-es év legnagyobb kedvence, az utazás lecsúszott a dobogóról, a megkérdezettek csupán két százaléka említette. Az interjúalanyok a szeretteikkel együtt töltött időt tekintették a legnagyobb értéknek – ezt a tényezőt minden ötödik megkérdezett spontán említette az interjújuk során.

(Magyar Hírlap 2019. február 2., szombat)

Kapuzárásra készül a Google

A cég április elején a fogyasztók számára bezárja a Google+ közösségi médiaplatformot.

A Google bejelentette, hogy április 2-ával a fogyasztók számára bezárul Google+ közösségi médiaplatform, és minden felhasználói fiók, adat törlésre kerül.

A platform bezárásáról már korábban is tudtunk, az viszont új, hogy már áprilisban sor kerül rá: eredetileg augusztus volt a kitűzött dátum, de egy komoly adatbiztonsági probléma miatt, amelynek kijavításával a cég már nem akart veszíteni, előrehozták az időpontot.

A Google közleménye szerint április 2-án lelévők a Google+ fiókokat oldalakat, és nekilátnak a tartalmak kitérlésének.

Február 4-től már nem lehet Google+ profilokat, oldalakat és közösségeket, eseményeket létrehozni.

Március elején a Google+ közösségek tulajdonosai és moderátorai számára megnyílik a lehetőség, hogy letöltsék és elmentsék a közösségek olyan kiegészítő adatait, mint a fotók és a posztok törzsszövege, illetve szerzője. A többi adat már most letölthető bármely felhasználó számára.

A G Suite felhasználók számára a Google+ továbbra aktív marad, sőt, az elkövetendő hetekben a Google új szolgáltatásokkal is bővítlen fogja.

(Computerworld 2019. február 2., szombat)

Egyre jobban fáj: kitartóan drágulnak az élelmiszerek

A hazai fogyasztói kosárban az uniós átlagnál nagyobb súlyt képviselnek az élelmiszerek, melyek folyamatos áremelkedése az inflációt is meglódíthatja.

A tavalyi infláció éves szinten 2,8 százalékkal haladta meg az előző évit. Az árindexet átlagon felül húzta fölfelé a tésztafélék, tojás, péksütemények, liszt, de leginkább a zöldség- és gyümölcsárak emelkedése. Az élelmiszerek 2018-ban összességében 4,2 százalékkal drágultak. A tendencia azonban idén is folytatódik. A sort a legalapvetőbb sütőipari termékek, mint a fehér, a félbarna kenyér nyitották, amelyek idén januárban már mintegy 12 százalékkal drágultak. A magasabb minőségű, drágább technológiával készülő különlegesebb kenyerek, péksütemények ára ugyan többnyire 10 százalék alatt nőtt, de ennek oka az, hogy eleve magasabb árkategóriában vannak. Az árképzésre a különleges adalékanyagok drágulása is hat. Az egyik, magas minőségű termékeiről ismert sütőipari cég olívás kenyeré most ugyan csak 8 százalékkal drágult, de az elmúlt 3 évben, beleszámítva a mostani áremelést is, összesen több mint 30 százalékkal kerül többbe. Miközben a három év összesített inflációja 6 százalék alatt maradt. A Népszavának nyilatkozó ágazati szakember szerint hacsak közbe nem jön valami drámai változás, őszig már nem várható érdemi emelkedés, hiszen a nagy kereskedelmi láncokkal fél, egy évre kötnek szerződést a pékségek. Sok függ majd a sütőipar és a kereskedők ártárgyalásainak eredményeitől, vagyis nem zárható ki, hogy az év végéig még följebb kúsznak a kenyérárak. Ám lehet, hogy ez előbb bekövetkezik, ha a malomipar újabb áremelésekre kényszerül, s erre minden esély megvan. Információink szerint már több sütőipari cég kapott a beszállító malomtól olyan szándéknyilatkozatot, amelyen áremelést jelentettek be. A 2018-as aratás óta az étkezési új búza ára folyamatosan emelkedett és decemberre elérte a tonnánként 60 ezer forintot is, de hallani 62 ezer forintos kötésekről is – mondta lapunknak Pótsa Zsófia, a Magyar Gabonafeldolgozók és Takarmánygyártók és Kereskedők Szövetsége főtitkára. A tavaly júliusban kezdődött szezonban az előző évihez képest átlagosan 25 százalékkal magasabb áron jutottak a malmok búzához. Az már a hazai malomipar félszáz meghatározó szereplőjén múlik, hogy az árkülönbséget már érvényesítette-e, illetve mikor kényszerül erre a lépésre. Ezt az áremelkedést valószínűleg a verseny miatt sem építik be teljes egészében a liszt árába, de a 10 százalékot mindenképpen meghaladja éves szinten ennek az alapvető terméknek is a drágulása. A végső fogyasztói árat pedig már a kereskedő állítja be. A liszt azonban csak egy tétel a kenyér árában. A versenyszféra januártól kétszámjegyű áramár-emeléssel szembesült. A 900-950 magyar pékség közül 120-130 közös árambeszerzési-szerződéssel kedvezményesen kapja az áramot és a földgázt is. A többség kénytelen jóval magasabb árat fizetni az energiahordozókért. A kedvezményes szerződés lejártakor is elkerülhetetlen az áremelés, legföljebb az mérsékeltebb lesz a piaci szintnél. A sütőipar nem nyelheti le a kötelező béremelések okozta költségnövekedést sem, hiszen a nyereségráta hosszú évek óta átlagosan az 1-2 százalék körül ingázik. Az elhúzódtó tárgyalásokon elért áremelés a profit

növelésére nem, csak a felszínen maradáshoz elég - tudtuk meg. Annál is inkább, mert az alapvető élelmiszerek számító kenyérféleségek eddig csak veszteséget termeltek. A sütőipart a finomárúk, péksütemények tartották el a szakember szerint. A saját üzlettel rendelkező vállalkozások helyzete némileg kedvezőbb a beszállítói pozícióban lévő versenytársaiknál, hiszen az ő árpolitikájuk közvetlenül nem függ a nagy láncoktól.

Felfelé kúsznak a zöldségárak

A zöldségárak emelkedése is gerjeszti az inflációt. Mint azt a Népszava korábban megírta, a tavalyi aszályos időjárás miatt a gyökérfélék, a hagyma mellett a burgonyatermés is elmaradt az átlagtól. Az egyik legfontosabb alapélelmiszerek számító hazai gumós növény a megszokottnál korábban, már január végével eltűnt a boltok polcairól, helyette javarészt francia krumplit kínálnak. A '60-as évek elején még 3 millió tonna krumplit takarítottak be, az elmúlt években ennek már alig több mint 10 százalékát. A múlt évben azonban 200 ezer tonnára csökkent a termés. A burgonya kiskereskedelmi ára már az év elején is alig maradt el a 300 forintos kilónkénti ártól. Jelenleg is többnyire ennyiért kínálják a piacokon, zöldségüzletekben. Korábban az importburgonya tartotta kordában az itthoni árakat, csak hogy 2018-ban a legnagyobb termelőknél Lengyelországban, Németországban, Franciaországban is rendkívül jelentős termés kiesést okozott a csapadékhiány.

Az ennivaló nagyobb teher a szegényeknek

A magyar fogyasztói kosárban az élelmiszerek aránya 25,4 százalék, ami meghaladja az uniós, különösen a fejlett nyugat-európai tagállamok átlagát. A 2008-as gazdasági válságot megelőző években a jövedelmek emelkedésével párhuzamosan csökkent a hazai fogyasztói kosárban az élelmiszerek aránya, de a válság megszakította ezt a kedvező folyamatot – nyilatkozta a Népszavának Mináry Borbála, a KSH osztályvezetője. Azóta az élelmiszerek súlya olykor még emelkedett is, mert az embereknek a jövedelmükből többet kellett költeni élelmiszerekre, és így kevesebb jutott jóléti, illetve más kiadásokra. Ráadásul ez a kedvezőtlen irány az alacsony jövedelműeket jobban sújtja az átlagnál, hiszen ők a statisztika szerint a bevételeik 31,8 százalékát kénytelenek élelmiszerekre költeni, szemben a tehetősebbekkel akik ezekre a termékekre jövedelmüknek csak 22,2 százalékát fordítják.

(Népszava 2019. február 2., szombat)

Százezrek perelnék a Volkswagent a dízelbotrány miatt

Csoportos keresetet nyújtottak be.

Négyszázernél is több dízelautó-tulajdonos csatlakozott Németországban a Volkswagen ellen az autógyártó konszern dízelbotránya miatt szervezett csoportos keresethez.

Az úgynevezett csoportos megállapítási keresetnek a szövetségi igazságügyi hivatalnál vezetett nyilvántartásába több mint 401 ezren regisztráltak magukat tavaly novemberből január végéig.

Az autótulajdonosok ezzel csatlakoztak a fogyasztóvédelmi szervezetek országos szövetsége (vzbv) és a legnagyobb autótulajdonosi érdekvédelmi szervezet, az ADAC autóklub által a VW ellen közösen indítandó perhez, amelynek révén megpróbálják kártérítésre kötelezni az autógyártót.

A csoportos megállapítási kereset új elem a kollektív jogorvoslat németországi szabályozásában, tavaly novemberben vezették be, éppen a VW dízelbotránya miatt. Célja a fogyasztók jogainak erősítése a túlerőben lévő nagyvállalatokkal szemben. A pereket nem az egyes fogyasztók, hanem fogyasztói szövetségek folytatják, a költségeket, pénzügyi

kockázatot is ezek a szervezetek viselik, a fogyasztók számára kedvező bírósági döntés viszont mindenkire érvényes, aki csatlakozott a keresethez.

A vzbv és az ADAC kezdeményezése az első eset az új jogintézmény történetében. Az eljárás a számukra legjobb esetben azzal végződik, hogy a bíróság megállapítja, a VW szándékosan méltánytalanul járt el, és ezzel kárt okozott gyártmányai vásárlóinak. A következő lépésben a keresethez csatlakozott fogyasztóknak már egyénileg kell kártérítést kérniük a gyártótól.

A keresethez EA189 típusú dízelmotorral szerelt, és a dízelbotrány miatt szervizre visszarendelt Audi, Seat, Skoda és Volkswagen gépkocsik németországi tulajdonosai csatlakozhatnak.

A VW dízelbotránya úgy került nyilvánosságra, hogy az Egyesült Államok Környezetvédelmi Ügynöksége (EPA) 2015 szeptemberében megvádolta a gyártót, hogy olyan szoftvert telepített 482 ezer dízelüzemű jármű kipufogógáz-tisztító berendezésébe, amely érzékeli a mérés körülményeit. Az autó így a teszteken a valóságos nitrogén-oxid-kibocsátás töredékét produkálja, vagyis csal a vizsgán. A VW elismerte a csalást. Az ügy világszerte a VW mintegy 11 millió gépjárművét érinti, ezek közül 8,5 milliót az EU-ban adtak el. A botrány miatt indított vizsgálatokon más gyártóknál is kimutattak hasonló szabálytalanságot.

A VW az autópár legnagyobb szereplője, a csoporthoz tartozik a névadó Volkswagen mellett az Audi, a Bentley, a Bugatti, a Lamborghini, a Porsche, a Seat és a Skoda, valamint a Ducati sportmotorkerékpár, és saját márkájú haszonjárművei mellett a Scania és a MAN tehérgépjárműveket is a VW gyártja.

(HVG 2019. február 2., szombat)

Ilyen lesz, ha Magyarországra jön a Google és a Facebook készpénzgyilkos fegyvere

Magyarországon idén nyáron indul el az azonnali fizetési rendszer, amitől elviekben azt várhatjuk, hogy érdemben csökken a készpénzhasználat. De ez csak akkor következik be, ha ütős szolgáltatásokat építenek rá a bankok vagy éppen más, például PSD2-es pénzforgalmi szolgáltatók. Indiában, ahol már évek óta működik azonnali fizetési rendszer, a Facebook, a Google, a helyi bankok és fizetési szolgáltatók is rárepültek a rendszerre, megnéztük, mi sült ki ebből.

Készpénzmentes India?

Az indiai kormány modernizációs és gazdaságélénkítő törekvéseinek egyik fontos eleme a gazdaság készpénzmentesítése, a fekete és szürkegazdaság visszaszorítása: 2026-ra szeretnék hatszorosára növelni az elektronikus fizetések számát a 2017-es szinthez képest. 2017-ben az éves lakossági fogyasztás arányában 8 százalékra tehető az elektronikus fizetések aránya, vagyis jóval alacsonyabb, mint más hasonló fejlődő országokban (Braziliában 30%, Dél Afrikában 27%, Oroszországban 16%). A Credit Suisse becslése szerint 2023-ra az elektronikus fizetések összege meghaladhatja az 1 ezer milliárd dollárt, a növekedésben nagy szerepe lesz a mobilok és az internet terjedésének. Ez nem csoda, hiszen több, mint 1 milliárd indiai rendelkezik mobiltelefonnal.

Az indiai azonnali fizetési platform már két éve működik, ez is fontos része a készpénzmentesítési törekvésüknek. Magyarországon július 1-jével indul el az azonnali

fizetési rendszer, a náluk 2 év alatt összegyűlt tapasztalatokból érdemes lehet itthon is építkezni.

Azonnali átutalás Indiában

A Unified Payments Interface (UPI) az indiai azonnali átutalási rendszerre épülő platform, amely a bankszámlák közötti közvetlen átutalást teszi lehetővé másodperceken belüli teljesüléssel, a hét minden napján, 0-24 órában. A UPI 2016-ban indult el, és tavaly augusztusban már a továbbfejlesztett, 2.0-ás verziója élesedett. Mit kell tudni róla?

Az indiai jegybank felügyeli a rendszert, amelyet a helyi bankokat tömörítő szövetség és a jegybank fizetési ága közösen hozott létre. A jegybank nyilvánosan listázza is, mely bankok és pénzforgalmi intézmények csatlakoztak a rendszerhez, és azokat a pénzügyintézeteket is, akik harmadik feles szolgáltatókon keresztül teszik elérhetővé a rendszert.

Az indiai rendszerhez - a magyar rendszerrel ellentétben - nem kötelező csatlakozni a bankoknak. Ugyanakkor Indiában már a bankok jelentős része, mintegy 129 bank csatlakozott piaci alapon a rendszerhez.

A bankok és a központi rendszer üzemeltetője jelenleg semmilyen díjat nem szed az azonnali fizetésre alkalmas számlák közötti tranzakciókért.

Az azonnali rendszer havi szinten (!) körülbelül 10 százalékos tranzakciószám bővülést produkál, tavaly decemberben 620 millió tranzakciót kezelt a rendszer, közel 14,5 milliárd dolláros forgalom mellett.

Az átutalás felső korlátja 100 000 rúpia, azaz kb. 1400 dollár/400 ezer forint.

A UPI mobilszámmal, e-mail címmel és a helyi személyi számmal (Aadhaar szám) is működik, a platform használatához először a banknál kell kérnie az ügyfélnek, hogy a számláját rendeljék hozzá a platformhoz.

A UPI (a magyar rendszerhez hasonlóan) fizetési kérelem tranzakciós típust is kezel, vagyis például egy online fizetés vagy egy rezsiszámla befizetése is történhet a szolgáltató kezdeményezésére, melyet aztán az ügyfélnek kell jóváhagynia. Online vásárláskor ez úgy néz ki, hogy az ügyfél megadja az azonosítóját, és erre küld a kereskedő egy fizetési kérelmet.

Jelenleg már több mint 60 különféle mobilapp működik Indiában, amely az azonnali fizetési rendszerre épül, ezek között van a Google, a Facebook (WhatsApp) és a kínai tech-óriás, az Alibaba által is tulajdonolt Paytm.

Whatsapp (Facebook)

A Facebook tulajdonában álló WhatsAppot Indiában rengetegen használják, mintegy 210 millió felhasználója van a mobilos üzenetküldő szoftvernek. Tavaly februárban kezdték el tesztelni az országban az indiai azonnali fizetési rendszerre épülő fizetési szolgáltatásukat. Sokat elmond a piac méretéről, hogy a "teszt" jelenleg mintegy 1 millió felhasználó körében fut. Az FT bennfentesektől úgy tudja, tavaly februárban, amikor elindult a pilot, mindjárt havonta 1 millió tranzakció ment át a whatsappos tesztrendszeren.

Az országos szintű bevezetéssel azonban gondok akadtak: az indiai szabályozók azt várnák el a WhatsApptól, hogy a fizetési és egyéb adatok maradjanak országon belül, semmi esetre se kerüljenek a Facebook kaliforniai szerverére. A WhatsApp vezérigazgatója, Chris Daniels és az indiai jegybankelnök már több eredménytelen tárgyalást is folytatott erről, egyelőre nem sikerült megegyezniük az ügyben.

Ha mégis élesedne az országos rendszer, akkor szakértők szerint a WhatsApp fél év alatt könnyen 100-150 milliós havi tranzakciószámot generálhat az azonnali rendszeren.

A UPI használata ingyenes, de az FT cikke szerint a WhatsApp a bankoktól 0,5-1,5 rúpiát kérhet el egy-egy tranzakcióért (vagyis kb. 4 forintot). Ez azt jelenti, havi szinten kb. 1-1,5 millió dollárt tehetne így zsebre a WhatsApp a rajta átfutó tranzakciók után a bankoktól.

A WhatsApp közben azért nem állt le a fejlesztésekkel, most a második legnagyobb piacukon, Brazíliában terveznek bevezetni egy ehhez hasonló személyek közötti fizetési

opciót. Bár a WhatsApp alapvetően a személyek közötti (P2P) fizetésben használatos, az indiai és a brazil piacon is úgy nyilatkozott a felhasználók 80 százaléka, hogy az appot üzleti célra is használják. Ezért a WhatsApp nem titkolt szándéka, hogy az appot a következő lépésben a kiskereskedelmi fizetések kezelésére is alkalmassá tegyék.

First Direct - egy európai példa

A briteknél a First Direct nevű bank nemrégiben indított el egy olyan P2P fizetési szolgáltatást, mely a bankok által létrehozott Paym mobilfizetési rendszert használja. A Paym mobilfizetési rendszert a mobilszámok közötti azonnali pénzküldésre hozták létre a bankok, jelenleg 15 nagybank használja ezt. A First Direct most a Facebook Messengerbe és a WhatsApp üzenetküldőbe is integrálta a megoldást a PayKey nevű startup segítségével. Chatelés közben a telefon felugró billentyűzetén egy "fdpay" nevű gombra kattintva lehet fizetési tranzakciót indítani.

Google Pay - (Tez)

A Google 2017 szeptemberében indította el az azonnali rendszerre épített fizetési szolgáltatását, a Google Payt, vagy korábbi nevén Tezt. Állításuk szerint 16 millió felhasználóval rendelkeznek, és havonta 100-150 milliónyi UPI-os tranzakció megy át a rendszerükön.

A személyek közötti pénzküldésen túl éttermi számla megosztására, online és bolti fizetésre is alkalmas a megoldás, több partnerrel szerződtek, akikél már ezzel a megoldással is lehet fizetni. A Pay Nearby feature pedig a felhasználó közelében lévő más Google Pay-felhasználóknak teszi lehetővé pár kattintással a pénzküldést anélkül, hogy bármilyen azonosítót, telefonszámot meg kelljen adni egymásnak.

Mint nemrégiben írtuk, a Google PSD2-es pénzforgalmi szolgáltatói licencet szerzett Írországban, ezzel a tech-óriás az EU teljes területén fizetési szolgáltatásokat nyújthat. Eddig a Google csupán tárolta a felhasználók bankkártya adatait a tárcájában, mostantól azonban a fizetési folyamat egészét lefedheti. A lépésre két évvel azután szánták el magukat, hogy a Facebook is e-money licencet szerzett az országban. Ilyen ügynevezett e-money licencet a Google még az előző hónapban, karácsonykor szerzett az EU-területére: ezt Litvániában kapták meg digitális pénz kibocsátására és mobiltárcák üzemeltetésére.

Jelenleg a Google a digitális tárcák működtetésénél csak annyit tesz, hogy tárolja a bankkártyák adatait, és az adatok segítségével fizethetnek a felhasználóik, de a tranzakciókat már a kártyatársaságok kezelik. De a most megszerzett licencekkel már a fizetés teljes folyamatát elvégezhetik.

Portfolio vélemény

Nem tudhatjuk, hogy a PSD2-es licenccel mi a terve a Google-nek, van, aki szerint ez csupán a Brexitre való felkészülés egyik óvintézkedése (Nagy-Britanniában a Google PSD1-es és e-money licenccel is rendelkezik), de szerintünk akár az is elképzelhető, hogy az egységesített Google Pay fizetési brandet az európai piacon is elkezdik erősíteni, és új fizetési szolgáltatásokat indítanak el a meglévő tapasztalataik és rendszereik alapján.

Paytm

Az egyik nagy indiai fizetési startup, a Paytm is használja már az azonnali fizetési rendszert, igaz, nekik sokkal inkább új versenytársakat, nem pedig könnyen jött üzleti lehetőséget jelentett az új rendszer bevezetése. Ugyanis ők már beágyazottak voltak a fizetési infrastruktúrába, saját moiltárcát üzemeltettek, amikor hirtelen jóval könnyebbé vált a belépés a fizetési piacra a UIP megjelenésének köszönhetően, és a mobiltárca is szükségtelessé vált, hiszen a pénz az azonnalis megoldásoknál a bankszámlákon tárolódik.

A 2010-ben alapított Paytm kezdetben mobilfeltöltéssel foglalkozott, majd az e-kereskedelem és az online fizetési rendszerek világába lépett át, ma pedig már szinte minden

elérhető a vállalaton keresztül, ami a digitális élethez kapcsolódik. Az igazán nagy áttörést az hozta el, amikor az indiai állami vasút, az Indian Railways és az Uber is bevezette a Paytm mobilfizetési rendszerét, mint fizetési módot.

Ma már a Paytm QR-kódos bolti mobilfizetési megoldása széles körben elterjedt fizetési módnak számít, a Paytm appot használók száma már 2017-ben átlépte a 100 millió fős felhasználói küszöböt. Az appon keresztül lehet belépőjegyeket vásárolni, utazást szervezni és parkolásért is fizetni, illetve be tudunk fektetni vagyonkezelési termékbe, alapokba, sőt, akár aranyba is. Nem mellesleg a startup egyik befektetője a kínai e-kereskedelmi óriás, az Alibaba, amely fizetési üzletágán, az Ant Financialon keresztül már idén megjelenik Magyarországon.

Portfolio vélemény

Az azonnali fizetési rendszerre épülő új fizetési szolgáltatások sikere fogja meghatározni, hogy lesz-e érdemi készpénzvisszaszorító hatása a magyar rendszernek. Ugyanis önmagában attól, hogy hétvégén és éjjel is utalhatunk, és órák helyett másodperceken belül érkezik meg egy átutalás, nem fog csökkenni a készpénzhasználat. Nem lehet kizárni, hogy a Google, a WhatsApp (Facebook) vagy kínai tech óriások egyszerűen megjelennek a magyar piacon, hogy a már kész rendszerüket rászabják a magyar infrastruktúrára. A bankok különösen a pénzforgalom újonnan megnyíló területein, mint P2P fizetés, micropayment, kártyamentes bolti mobilfizetés kaphatnának személyükben új versenytársat. De ezt a kockázatot nagyban csökkenthetik, ha a helyi viszonyokat és a piaci ismeretüket kihasználva, a technológiai óriásokat megelőzve fejlesztenek szolgáltatást a magyar rendszerre.

(Portfolio 2019. február 3., vasárnap)

Légszennyezést ajándékba

A párizsi klímaegyezmény a belföldi emissziókkal számol, azonban a nyugati világ lakói a Távol-Keleten legyártott termékeket használják. Realistább kalkuláció kell, ami fogyasztásunk importált karbonvonzatával is számol.

A Black Friday és a karácsonyi vásárlási szezon újra előtérbe hozta fogyasztói társadalmunk materialista örületét: mindenki eszeveszetten birtokolni akarja a legújabb, legdivatosabb termékeket, amiket a beépített elévülés miatt hamar kidobunk, és amikre nem is biztos, hogy szükségünk van. A feleslegesen legyártott és megvett dolgok mellé társulnak a szükségtelenül kibocsátott üvegházgázok.

Kiszervezett kibocsátás

A fejlett országok büszkék rá, hogy csökkentették üvegházgáz-kibocsátásukat, de valójában a Távol-Keletre kiszervezett emisszióval tartjuk fenn növekvő fogyasztásunkat. 1995 óta a nagy nyugati nemzetgazdaságok megduplázták, sőt, némelyek megháromszorozták Kínába kiszervezett emissziójukat. 2011-ben így nézett ki a matek: 1990-től addig a fejlett országok kibocsátása hivatalosan két százalékkal csökkent, valójában pedig hét százalékkal nőtt, beleszámolva a kihelyezett gyártásnál keletkező kibocsátást.

A globális klímapolitika alapelemei – a párizsi klímaegyezmény és a Nemzetközi Energia Ügynökség (IEA) országokra lebontott, éves emissziós adatai – nem valós felelőségeket tükröznek, hiszen az éves globális szén-dioxid-kibocsátás körülbelül negyede külföldön, a gyártás helyszínén keletkezik. A valós nemzeti ökolábnyom akkor derülne ki, ha a világcégek részleteznék az ellátási láncukban lévő alvállalkozók gyárainak kibocsátását.

Az egymilliárdot is elérheti a klímamenekültek száma

Egyszerre optimista és borúlátó Mika János éghajlatkutató. Ha nem fékezzük civilizációnk üvegházgáz-kibocsátását, elérhetjük azt a pontot, ahol visszafordíthatatlan folyamatok indulnak el az éghajlatváltozásban. Az, hogy egy adott üvegházgáz-koncentráció milyen mértékű felmelegedést generál, már ismert.

Ellátási láncok

Az európai polgárok fogyasztásának légszennyezése átlagosan 22 százalékban, az egyesült államokbeliekének pedig 15–17 százalékban az anyaországukon kívül keletkezik a Global Carbon Project adatbázisa szerint. Még ez is óvatos kalkuláció, mert a metánnal nem számol, pedig az nagyjából huszonötször erősebb üvegházhatású gáz, mint a szén-dioxid, és az állattenyésztés kibocsátásába masszívan belejátszik.

Svájc az emissziójának már közel a felét kihelyezte Ázsiába, de az import-export karbonegyenleg mégsem ezt tükrözi: a belföldi emisszió 209 százaléka az importált karbonlábnyom, mert míg a szennyező gyártással létrejött termékek tömegét behozza, saját exporttermékei tiszták.

A termékek „piszkosságában” sokszor a nyersanyagok kitermelése a legnagyobb vétkes. Az Apple iPhone-okhoz oly sokféle ércet kell kibányászni és szállítani, hogy a telefon szén-dioxid-lábnyomának 88 százalékát ez adja. Az import szén-dioxid-lábnyom nagy része már nem az energiaintenzív termékeknek köszönhető (gáz, acél), hanem „tisztább” áruknak (játék, számítógép, autó), amelyekből hatalmas mennyiséget hozatnak be a fejlett országok.

Mi is illeszkedünk a trendbe. Magyarországon 2014-ig csökkent az emisszió, 2008 után pár év alatt szétvált a GDP alakulása és a kibocsátás. A magyar társadalom fogyasztása és a hazai építőipar éppúgy a Távols-Keleten előállított termékektől függ nagy részben, mint más országokban – mondta Mika János klímakutató.

Csókos kapitalizmus

Magyarországon a fenntarthatóság, ezen belül a megújuló energia még mindig keresi a helyét. Jellemző példái az útkeresésnek az átgondolatlan, rossz helyre és rosszul telepített biomassa alapú erőművek. A kudarcok tanulságairól is beszélt lapunknak Dinya László, az Eszterházy Károly Egyetem és a Szegedi Egyetem tanára.

Újabban pedig megindult az outsourcing második hulláma is: a globális szereplővé nőtt kínai gyártók viszik külföldre saját gyártásukat. Miután a pekingi kormány a lakosság felháborodására reagálva szigorú szabályok bevezetésével hadat üzent a bődületes városi szmogot okozó gyáriparnak, egyre több nyersanyag-feldolgozó, acélgyártó és elektronikus készüléket előállító cég inkább Vietnamba, Thaiföldre, Indonéziába, Kambodzsába helyezi a termelést. Ott még lazábbak a környezetvédelmi előírások és a szankciók is.

A nyugati országok képmutató büszkélkedése emissziójuk csökkenésével akkor változhatna őszinte felelősségvállalássá, ha a kormányok megkövetelnék a cégektől, hogy belföldi nyersanyagokat használjanak, és részben hazai földön gyártsanak, vagy ha karbonadót rónának ki az importtermékekre. Ez lehet a klímapolitika következő hulláma.

Egyéni felelősség

Túlfogyasztó világunkban ma még kevesen vannak, akik a vásárlásnál elgondolkodnak, tényleg kell-e az a valami. A társadalom nincs tudatában annak, hogy a termékek gyártásának és főleg használatának mekkora az ÜHG-vonzata, hiszen erről csak mostanság kezdenek viszonylag részletes számok napvilágot látni. A Magyar Természetvédők Szövetsége honlapján egy kalkulátor a termékek szállításának, a WWF olasz és francia szervezete által fejlesztett appok pedig ételeinknek az ökolábnyomát adják meg. A WattDoesItUse közel ötvenezer elektronikus készülék feltöltésének áramlábnyomát és annak emisszióját közli.

(Piac & Profit 2019. február 3., vasárnap)

Gyógyító szavak - bármit megadunk, hogy az orvosok figyeljenek ránk

(friss felmérés)

Alapvetően bízunk az orvosokban, de jobban örülnénk, ha többet törődnének velünk. Persze tudjuk, hogy túlterheltek és alulfizetettek, ezért inkább fizetünk nekik, csak figyeljenek oda ránk. Ez derül ki abból a felmérésből, amelyet a Pulzus készített a Visszhang számára.

Egy olvasónk meséli: édesanyja 88 éves, ilyen korban pedig tapasztalatai szerint nem szívesen foglalkoznak már az emberrel a kórházban. „Nagy nehezen sikerült beutalót kérni a háziorvostól egy fővárosi kórház belgyógyászatára. Az orvos azonban gyorsan lebeszélte anyámat a vizsgálatok egy részéről arra hivatkozva, hogy nincs rájuk szüksége. Alá is íratott vele egy papírt arról, hogy a kolonoszkópia egy nagyon megterhelő vizsgálat, és emiatt inkább nem akarja, hogy elvégezzék rajta. Pedig kellett volna tükrözés, kolonoszkópia és egy CT is. Hiába beszéltem az orvosokkal, nem tudtam őket meggyőzni, kiengedték a kórházból. Az állapota nem javult, két héttel később visszakerült az intézménybe, ahol azonnal műteni kellett, mert a vékonybele meg volt csavarodva, a vastagbélben pedig daganat volt. Ha korábban nem beszélik le a vizsgálatokról, és eredményesebb a kommunikáció az orvosokkal, nem életmentő műtétre kell bevinni.” Az idős asszonyt egyébként jelenleg is ugyanabban a kórházban kezelik, ezért olvasónk nem akarja nyilvánosságra hozni a nevét.

Egy látszólag teljesen más eset arról, hogy az orvosok között sem mindig gördülékeny a kommunikáció, és ennek (is) a betegek látják a kárát. „Nem értettem, hogy miért kell még mindig szednem egy hormongyógyszert, miután a pajzsmirigy-túlműködésemet radiojód-izotópos kezeléssel elméletileg megszüntették – meséli egy 60 éves asszony, akit egy kelet-magyarországi kórházban kezeltek. – A kérdéseimre az osztályon dolgozó fiatal rezidens sem tudott válaszolni, de biztatott, hogy kérdezzem meg a főorvost, akitől jól láthatóan mindenki tartott. Az egyik viziten vettem a bátorságot és feltettem a kérdést, mire a professzor magából kikelve válaszolt, mondván: miért kell neki ezt ezredszer elmagyaráznia? Annyiszor talán mégsem mondhatta el, mert a fiatal rezidens, aki a viziten csak lapított, később hálálkodva köszönte meg, hogy megszólaltam, mert így már legalább ő is tudja a választ.”

A kommunikáció megtérül

Az, hogy egy-egy kritikus helyzetben megfelelően kommunikáljanak egy pácienssel, és betegcentrikusabb legyen a magyar egészségügy, a kórházaknak is érdeke. Ficzer Andrea, az Uzsoki utcai kórház főigazgatója egy konferencián nemrég arról tartott előadást, hogy költséghatékonyabb és eredményesebb lehet egy intézmény működése, ha erre is kiemelten figyel. „Minden kórházvezető tudja, hogy egyre gyakoribbá válnak a műhibaperek. A betegek élnek azzal a jogukkal, hogy szóvá tegyék, ha valami szerintük nem megfelelően történt. Egy ilyen perben előfordul, hogy az orvosszakmai tevékenységet meg tudja védeni ugyan a kórház, de ilyenkor elő lehet hozni a kommunikációt érintő kifogásokat, a hiányos vagy nem megfelelő tájékoztatással kapcsolatos észrevételeket. A veszített ügyek zömében az a probléma, hogy vagy nem tájékoztatták megfelelően a beteget, vagy ez nem bizonyítható” – foglalja össze a főigazgató, aki hozzátéti: a páciensek egy része szerinté épp azért megy újabb és újabb intézményekbe vizsgálatokat kérni, mert úgy véli, nem kapott megfelelő ellátást az első helyen. Ez pedig az államnak is többbe kerül. „Annak, hogy miért nem jó az orvos-beteg kommunikáció, sok oka lehet – fáradtság, frusztráltság stb. –, de az az energia, amit a betegek megfelelő tájékoztatására fordítanak, igenis megtérül. Időben, és anyagilag is. Ha odafigyelünk a betegre, válaszolunk a kérdéseire, hatékonyabbá válik a kezelés. A szervezetfejlesztéshez és a szemléletformáláshoz persze szükség van egy programra, szakemberekre és anyagi forrásra is” – mondja Ficzer Andrea. A hazai orvos-beteg kommunikáció javítása érdekében egy alapítvány már tréningeket, továbbképzéseket is tart

olyan kórházakban, amelyek erre nyitottak. „A legnehezebb helyzetben a sürgősségi osztályok vannak, az ott dolgozóknak tulajdonképpen kríziskommunikációt kell tanítanunk, hogy nyomás alatt is jól kommunikáljanak” – mondja Mezei Andrea, a Pozitív Attitűd Formálás (PAF) elnevezésű civil szervezet alapítója. „Mindig belülről kifelé építkezünk, mert ha egy osztály rendben van, a vezetés inspiráló és értékalapon működik a rendszer, akkor a betegek felé is jól tudnak teljesíteni” – állítja. Tavalay szakembereik dolgoztak az Uzsoki utcai kórház, az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet, a fővárosi Szent János Kórház, a Heim Pál Gyermekkórház és a Honvédkórház egyes osztályain is.

Egymás túsza

A Pulzus és a Visszhang közös felmérése szerint a betegek általában és alapvetően megbíznak a kezelőorvosaikban, de szenvednek a kommunikációs problémáktól. Arra a kérdésre, hogy „Szokott vagy nem szokott olyan élménye lenni, hogy az orvos nem hallgatja végig, amikor felkeresi a rendelőben?”, a megkérdezettek több mint a fele igennel válaszolt, és csak minden harmadik állította határozottan, hogy az orvos minden esetben végighallgatja a panaszait. A kutatásban részt vevők szerint ugyanakkor – bár az orvosoknak sokszor kevés idejük jut egy-egy betegre – ritkán fordul elő, hogy a kommunikáció hiánya vagy az orvos nemtörődősége miatt súlyosbodna az állapotuk.

Ezzel együtt az orvoshoz járók 62 százaléka érzi azt, hogy az orvosok túlterheltek, és emiatt idegesek és türelmetlenek a betegekkel. A helyzet azonban fordítva is igaz lehet – jegyzi meg Mezei Andrea. Az orvos-beteg kapcsolattal foglalkozó civil szervezet alapítója szerint nem mindig csak az orvosok és a szakdolgozók kommunikációjával van probléma. Olykor egészen megdöbbentő stílust ütnek meg a betegek, hozzátartozók is. „A Heim Pál sürgősségi osztályán, ahol érthető okokból mindenkinek a saját gyereke a legfontosabb és legsürgősebb, sok atrocitás éri a dolgozókat. Arra kértük őket, hogy írják fel egy papírra azokat a mondatokat, amik a leginkább fájtak nekik. Egy nővérnek, akinek fel volt nyírva a haja, például azt mondta egy szülő: »Te kopasz ge., nem értesz semmihez!« Ilyen, és ehhez hasonló helyzetek kezelésére tanítjuk a dolgozókat. Azok a szitkok ugyanis, amik ilyenkor elhangoznak, általában nem konkrétan az ellátó személynek szólnak, hanem a pozíciójának egy olyan embertől, aki végtelenül kiszolgáltatottnak érzi magát. Egy érzelmileg feldúlt hozzátartozó esetében gyakran hasonló kommunikációra van szükség, mint amit egy túsztárgyalás során alkalmaznak. Az egyik tréningen egy túsztárgyaló is részt vett, aki segített abban, hogy miképpen érdemes beszélni egy sokkos állapotban lévő, agresszív hozzátartozóval” – foglalja össze Mezei Andrea.

Őszintén szólva

Arról erősen megoszlanak a vélemények, hogy az orvosok őszinték-e a betegekkel, miközben a megkérdezettek túlnyomó többsége állítja: elvárja kezelőjétől a teljes őszinteséget. A felmérés szerint a betegek 40 százaléka biztos benne, hogy orvosa minden részletre kiterjedően tájékoztatja őt az állapotáról, ám 36 százaléka úgy véli, ez nincs így. A kérdésben az átlagnál jóval magasabb – 23 százalék – a bizonytalanok száma. Arra a kérdésre, hogy „Szeretné vagy nem szeretné, ha a kezelőorvosa teljes őszinteséggel tárná fel a betegsége összes lehetséges kimenetelét akkor is, ha az orvostudomány mai állása szerint a betegség gyógyíthatatlan?”, a megkérdezettek elsöprő többsége (91 százalék) igennel válaszolt.

A Pfizer gyógyszergyár nemrég elvégzett nemzetközi felmérése szerint az orvosok csupán a gyógyíthatatlan betegek 10 százalékának mondják el a valódi prognózist. Ennek elsősorban az az oka, hogy sokszor az orvosok sincsenek felkészülve a „rossz hír” közlésére, pedig – állítják orvosetikával és gyógyítással foglalkozó szakemberek – a korai kommunikáció, az orvos viselkedése, hozzáállása alapvető fontosságú a páciens számára a betegségét és állapotát érintő hírek feldolgozásában és abban, hogy „minőségibb” életet élhessen élete hátralévő részében. A bizalom – a betegek szerint is – létfontosságú. A Pulzus kutatásában

megkérdezettek 70 százaléka véli úgy, hogy a beteg gyorsabban gyógyul, ha bízik az orvosában.

Orvosaink mindent megtesznek a gyógyulásunkért, de nem árt, ha a magunk szerény eszközeivel is hozzájárulunk a munkájukhoz. Nagyjából így foglalható össze a felmérésnek az a része, amely az információ megszerzése és a pénz összefüggéseit vizsgálja. Arra a kérdésre, hogy „Előfordult-e már, hogy azért ment magánrendelésre, mert úgy gondolta, ott komolyabban foglalkoznak a problémájával?”, a megkérdezettek 61,5 százaléka válaszolt igennel. Hasonló eredmény született, amikor arról érdeklődtünk, hogy „Tapasztalata szerint az orvosok akkor tájékoztatják-e alaposabban, figyelnek jobban rá, beszélgetnek vele többet, ha magánrendelőben (magánkórházban) fizet az ellátásért?” – több mint 64 százalék állította, hogy ez bizony így van, és mindössze 16 százalékuk mondta határozottan, hogy az orvosok minden anyagi ellenszolgáltatás nélkül is megfelelően bánnak vele.

Az Egészségügyi Világszervezet felmérése szerint a krónikus betegek 20 százaléka ki sem váltja az orvos által felírt gyógyszert, másik 10 százalékuk pedig hiába váltja ki a receptet, nem szedi be azt. Dr. Pilling János, a Semmelweis Egyetem oktatója az unikornis.hu-nak adott interjúban azt mondta: ez az adat is arról árulkodik, hogy a legtöbb esetben nem működik jól a kommunikáció orvos és betege, de gyakran az egészségügyi dolgozók között sem. Pilling beszélt az úgynevezett együttműködési paradoxonról, amely szerint: a betegek együttműködését ronthatja, ha a gyógyszer hat, és az is, ha nem. „Az orvossal általában nem működnek jól együtt azok a páciensek, akik néhány nap gyógyszereszedés után nem tapasztalnak javulást. Ilyenkor sokszor önkényesen abbahagyják a szedést, mert azt gondolják, hogy nem jó a felírt gyógyszer. Mindezt annak ellenére teszik, hogy a legtöbb esetben hosszabb idő kell egy gyógyszer hatásához – mondja az egyetemi oktató. – De azok közül is sokan abbahagyják a rendszeres gyógyszereszedést, akiknek javul az állapotuk. Nekik enyhülnek a tüneteik és emiatt hagyják el a gyógyszereket. Ez sem jó, mert a krónikus betegségek évtizedekig fennállnak és végig kellene rá gyógyszert szedni. Van egy harmadik csoport is, amelyik nem tapasztal sem negatív, sem pozitív változást, ők meg azért nem szedik. Éppen ezért nehéz az orvosok dolga, mert nagyon különböző típusú emberekkel kellene meggyőzően kommunikálniuk.”

(Népszava 2019. február 3.)

FVA heti sajtószemle összeállítás XII. évfolyam – 2019.5. hét

Fő téma: Fogyasztóvédelem, környezetvédelem, egészségügy, energia, élelmiszer-biztonság, vásárlás, szolgáltatás, pénzügyek, utazás, érdekvédelem.

Fogyasztóvédő Alapítvány - <https://fogyasztovedelem.hu/> levelek@fogyasztovedelem.hu

Üzenőfal, panaszok, archívum: https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/uzeno.htm

Tudatosan Fogyasztók Köre - https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/tagsag.htm

Sajtószemle: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/sajto.htm (Hír-Adás.)